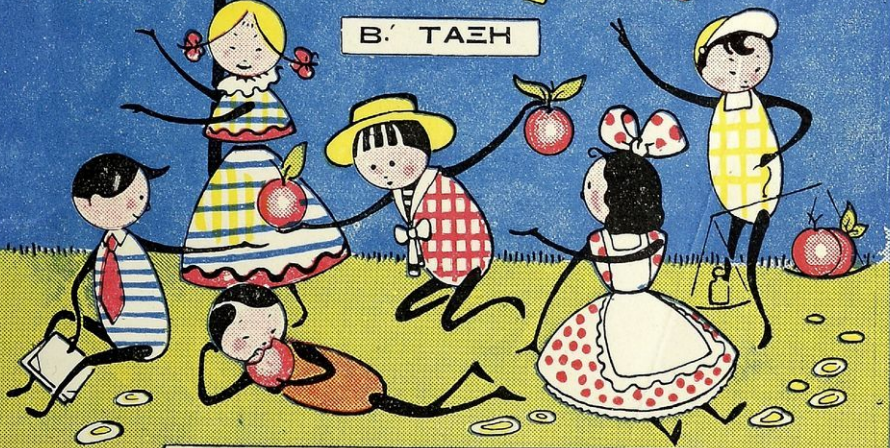

ΑΓΛΑΪΑΣ ΜΕΤΑΛΛΙΝΟΥ

Για να μετράμε και να λογαριάζουμε

Β' ΤΑΞΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΑΘΗΝΑ"

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ-6-ΑΘΗΝΑΙ

Λευκό

Δ 1649
ΑΓΛΑΪΑΣ ΜΕΤΑΛΛΙΝΟΥ

**Γιὰ νὰ μετῶμε καὶ
νὰ λογαριάζουμε**

Τεύχος Β'

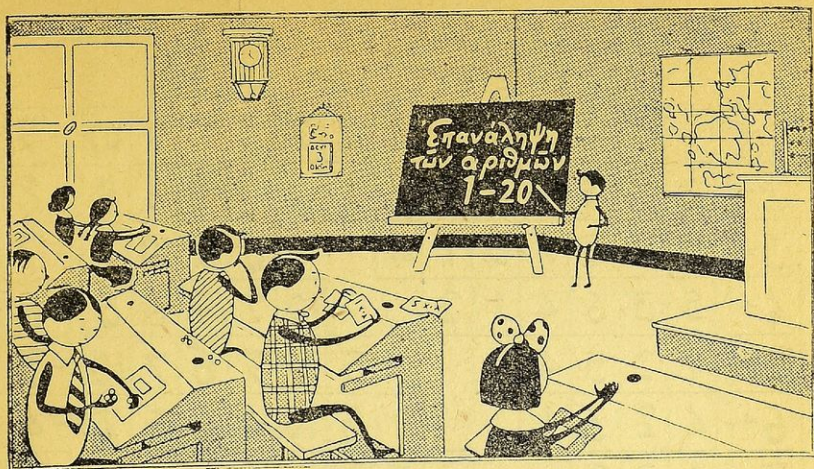
Γιὰ τὴν Β' Τάξη

Εἰκονογράφηση Π. Τέρκα

Ἐκδότης: Α. Ι. Ράλλης — Εὐριπίδου 6 ΑΘΗΝΑΙ 1949

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ 1-20

Α') ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ

1. Κόψε είκοσι όμοια όρθογώνια χαρτιά και γράψε πάνω στο καθένα τη λέξη **χιλιάρικο**. Αυτά φύλαγέ τα σ' ένα κουτί γιατί θα σου χρειαστούν πολλές φορές.

2. Μέτρησε τὰ χιλιάρικά σου από 1 έως 20 προσθέτοντας 1 και από 20 έως 1 αφαιρώντας 1.

3. Γράψε στο τετράδιό σου τούς αριθμούς από 1 έως 20 και από 20 έως 1.

4. Πάρε 4 χιλιάρικά και βάλε μαζί μ' αυτά άλλα 2. Πόσα τώρα θάχης; Γράψε στο τετράδιό σου αυτή την πράξη που έκαμες.

5. Αυτή ή ένωση πώς λέγεται στην αριθμητική; Ποιό είναι τὸ σημάδι της; Πώς λέγεται τὸ σημάδι που δείχνει τὸ ἀποτέλεσμα;

6. Πάρε 8 χιλιάρικά και δόσε στον πλάγιό σου τὰ 3. Πόσα σου έμειναν; Γράψε στο τετράδιό σου αυτή την πράξη που έκαμες.

7. Αυτή την πράξη στην 'Αριθμητική πώς τη λέμε; Ποιό είναι τὸ σημάδι της;

1+	1	3	4	9	5	6	8	2	7			9	10	-9
2+	2	7	3	5	4	6	8	1			10	8	9	-8
3+	6	2	3	7	5	1	4			8	9	10	7	-7
4+	5	3	6	4	1	2			10	7	9	6	8	-6
5+	1	2	5	4	3			5	8	9	6	7	10	-5
6+	4	2	3	1			9	8	10	4	6	5	7	-4
7+	1	3	2			4	3	5	6	10	8	7	9	-3
8+	2	1			10	8	5	7	4	2	9	6	3	-2
9+	1			10	2	9	7	4	6	1	3	5	8	-1

Πίνακας 1

1+	11	13	14	19	15	16	18	12	17			19	20	-9
2+	12	17	13	15	14	16	18	11			20	18	19	-8
3+	16	12	13	17	15	11	14			19	17	20	18	-7
4+	15	13	16	14	11	12			20	17	19	16	18	-6
5+	12	15	14	13	11			15	18	19	16	17	20	-5
6+	14	12	13	11			19	18	20	14	16	15	17	-4
7+	11	13	12			14	13	15	16	20	18	17	19	-3
8+	12	11			20	18	15	17	14	12	19	16	13	-2
9+	11			12	19	17	14	16	11	13	15	18	20	-1

Πίνακας 2

8. Νά λογαριάσης με τὰ χιλιάρικά σου καὶ νά πῆς ὅσες προσθέσεις μπορεῖς νά κάμης με τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἀριστερῆς μεριᾶς τοῦ πίνακα 1. Δηλαδή, θά προσθέτης κάθε χοντρὸν ἀριθμὸ με κάθε ἀριθμὸ τῆς ἀπέναντί του σειρᾶς.

Παράδειγμα :

Πρώτη σειρὰ $1 + 1 = 2$, $1 + 3 = 4$, κ. τ. λ.
 Δεύτερη » $2 + 2 = 4$, $2 + 7 = 9$, κ. τ. λ.
 Τρίτη » $3 + 6 = 9$, $3 + 2 = 5$, κ. τ. λ.
 κ. τ. λ.

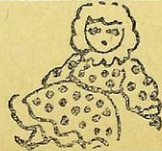
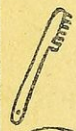
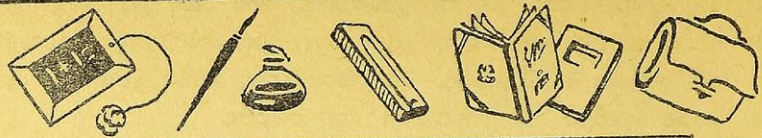
9. Νά λογαριάσης με τὰ χιλιάρικά σου καὶ νά κάμης τίς ἀφαιρέσεις με τοὺς ἀριθμοὺς τῆς δεξιᾶς μεριᾶς τοῦ πίνακα 1. Δηλαδή, κάθε χοντρὸ ἀριθμὸ θά τὸν ἀφαιρῆς ἀπὸ κάθε λεπτὸν ἀριθμὸ τῆς ἀπέναντί του σειρᾶς.

Παράδειγμα :

Πρώτη σειρὰ $9 - 9 = 0$, κ. τ. λ.
 Δεύτερη » $10 - 8 = 2$, κ. τ. λ.
 Τρίτη » $8 - 7 = 1$, κ. τ. λ.
 κ. τ. λ.

10. Νά λογαριάσης με τὰ χιλιάρικά σου καὶ νά γράψης στὸ τετράδιό σου ὅσες προσθέσεις μπορεῖς νά κάμης με τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἀριστερῆς μεριᾶς τοῦ πίνακα 2.

11. Κάμε τὸ ἴδιο με τίς ἀφαιρέσεις τῆς δεξιᾶς μεριᾶς τοῦ πίνακα 2.

8=	7	3	10	1	5	6	9	4	2	8	=5
5=	10	9	6	2	4	3	7	5	8	1	=9
2=	8	2	7	3	1	9	6	10	4	5	=1
10=	1	5	3	4	3	8	10	9	7	6	=6
7=	3	7	8	5	9	1	2	6	10	4	=2
3=	6	4	5	8	10	2	1	3	9	7	=7
6=	2	8	9	6	3	7	4	1	5	10	=10
1=	9	6	4	10	7	5	3	8	1	2	=4
4=	5	10	1	7	6	4	8	2	3	9	=8
9=	4	1	2	9	8	10	5	7	6	3	=3

$2 + 2 - 3 = 9 - 4 + 3 = 6 + . + 1 = 9$

$5 + 3 - 4 = 10 - 3 + 2 = 5 + 4 - . = 8$

$7 + 2 - 5 = 6 - 5 + 3 = 7 - 5 + . = 4$

$6 + 4 - 3 = 4 - 3 + 6 = 4 + . + 3 = 9$

$8 + 1 - 4 = 8 - 5 + 7 = 3 + 5 - . = 4$

$6 - 4 + 1 = 8 - 2 - 5 = 3 + . + 4 = 10$

$7 - 2 + 3 = 5 + 1 + 2 = 4 - 3 + . = 6$

$8 - 4 - 3 = 3 + 4 + 3 = 5 - 3 + . = 10$

$9 - 2 + 3 = 2 + 3 + 5 = . + 5 + . = 9$

$10 - 3 - 4 = 10 - 4 - 2 = . + 2 + . = 7$

12. Ἀσφαλῶς θὰ θυμᾶσαι τὸν ἀπέναντι πίνακα ἀπὸ τὴν Α' τάξη. Τώρα ποὺ μεγάλωσες καὶ καταλαβαίνεις πιὸ καλά, θὰ τὸν κάμης εὐκολώτερα τὸν πίνακα αὐτό.

Σχημάτισε κάθε χοντρὸ ἀριθμὸ τῆς ἀριστερῆς στήλης μὲ τοὺς λεπτοὺς τῆς ἀπέναντι σειρᾶς. Πότε προσθέτοντας πότε ἀφαιρώντας. Γράψε καὶ μερικὲς τέτοιες ἀσκήσεις.

Παράδειγμα : στὴν ἄσκηση ἀρ. 13

Πρώτη σειρὰ $7 - 2 = 5$, $3 + 2 = 5$, κ. τ. λ.

Δεύτερη » $10 - 1 = 9$, $9 + 0 = 9$, κ. τ. λ.

Τρίτη » $8 - 7 = 1$, κ. τ. λ.

κ. τ. λ.

13. Βρὲς ποιοὶ ἀριθμοὶ ἀπ' τὴν κάθε σειρὰ σχηματίζουν τοὺς χοντροὺς τῆς δεξιᾶς στήλης. Γράψε καὶ μερικὲς τέτοιες ἀσκήσεις.

Παράδειγμα : στὴν ἄσκηση ἀρ. 12

Πρώτη σειρὰ $8 = 7 + 1$, $3 + 5$, $10 - 2$ κ. τ. λ.

Δεύτερη » $5 = 10 - 5$, $9 - 4$, $6 - 1$ κ. τ. λ.

Τρίτη » $2 = 8 - 6$, κ. τ. λ.

κ. τ. λ.

14. Συμπλήρωσε τὶς ἀσκήσεις τοῦ πίνακα 3 προφορικὰ,

15. Κάμε τὶς ἴδιες ἀσκήσεις προφορικὰ μὲ τοὺς μεγαλύτερους ἀριθμοὺς τοῦ πίνακα 4. Γράψε καὶ μερικὲς ἀσκήσεις.

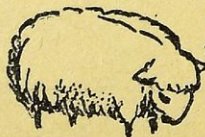
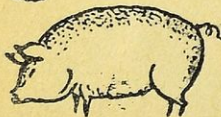
16. Συμπλήρωσε τὶς ἀσκήσεις τοῦ πίνακα 4 προφορικὰ.

18=	7	12	10	3	18	16	14	1	5	19	=5
7=	13	9	17	18	6	2	11	15	10	4	=19
15=	5	10	18	12	4	9	13	17	11	6	=9
10=	8	15	9	7	13	11	16	14	20	12	=14
12=	16	7	18	6	20	5	19	17	9	15	=18
4=	19	8	20	16	9	14	5	13	12	17	=11
20=	12	11	3	9	17	20	8	16	14	15	=6
8=	16	8	9	17	11	14	13	20	19	12	=16
17=	9	12	6	5	18	4	7	8	3	20	=12
3=	11	20	12	16	7	18	9	19	5	4	=13

$11+3-7=$ $15-9-6=$ $3+2+.=11$
 $9+3-6=$ $16-7-5=$ $3+.=+9=12$
 $12+4-8=$ $6+3+7=$ $.+4+.=14$
 $14+6-10=$ $5+9+6=$ $3+3+.=15$
 $13+5-9=$ $17-5-8=$ $.+8+5=16$
 $8+3-2=$ $19-3-7=$ $5+.=+6=19$
 $7+4-6=$ $10+4-7=$ $6+3+.=18$
 $7+6-4=$ $20-3-9=$ $.+5+8=17$
 $18-5-4=$ $4+8-3=$ $4+4+.=15$
 $20-7-6=$ $5+9+6=$ $6+.=+2=13$

Β' ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

1. Σχεδίασε στο τετράδιό σου 1 πιάτο με 2 μήλα, σχεδίασε άλλο 1 με 2 μήλα. Έχεις τώρα 2 πιάτα με $2 + 2$ μήλα. Σχεδίασε άλλο 1 πιάτο με 2 μήλα. Έχεις τώρα 3 πιάτα με $2 + 2 + 2$ μήλα. Ξαίρεις πώς αλλιώς το γράφουμε αυτό;

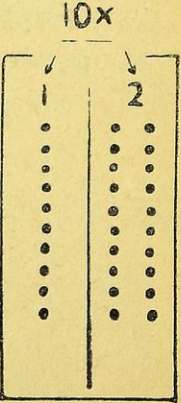
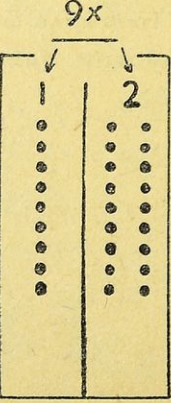
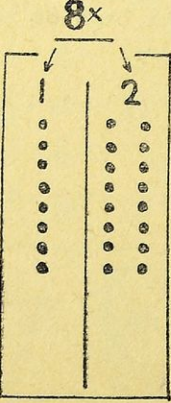
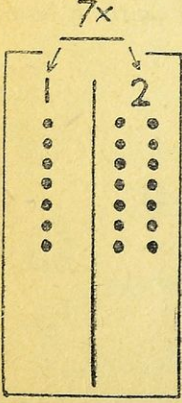
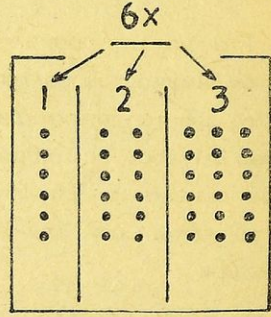
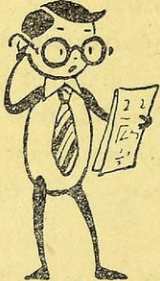
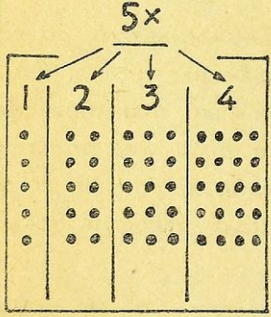
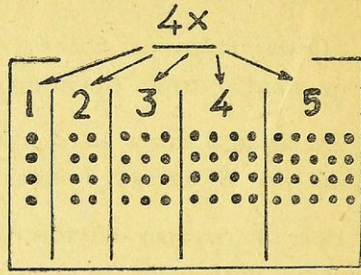
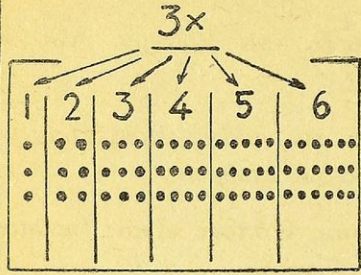
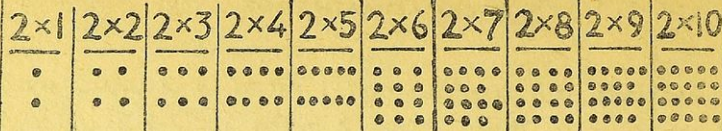
2. Όταν παίρνομε πολλές φορές ένα πράγμα, πώς λέμε αυτή την πράξη στην Άριθμητική;

3. Σχεδίασε 6 πιάτα με 3 μήλα στο καθένα. Βρες πόσα μήλα έχουν και τὰ 6 πιάτα; Γράψε το με αριθμούς.

4. Βρες 8 ζευγάρια κάλτσες πόσες κάλτσες είναι; (πρώτα με πρόσθεση κι ύστερα με πολλαπλασιασμό).

5. Για να μη δυσκολεύεσαι στον πολλαπλασιασμό, να κάμης ξανά τον πίνακα του πολλαπλασιασμού που έκαμες πέρυσι. Θα λογαριάσης με τὰ πετραδάκια ή με τὰ χιλιάρικά σου τόσες φορές όσες σου δείχνουν οί αριθμοί πάνω από τὰ βέλη άπ' τις καρτέλλες του πίνακα. 5. Το άποτέλεσμα τής κάθε πράξης θα τὸ γράφης άπό κάτω άπ' τήν πράξη στο άδειανό μέρος με χρωματιστό μολύβι.

Τήν κάθε καρτέλλα που θα συμπληρώνης θα τή μαθαίνης πολύ καλά άπ' έξω. Τόσο καλά ώστε όταν θα σε ρωτᾶ ή δασκάλα σου σκορπιστά, να άπαντᾶς *άμέσως*.

Πίνακας Β

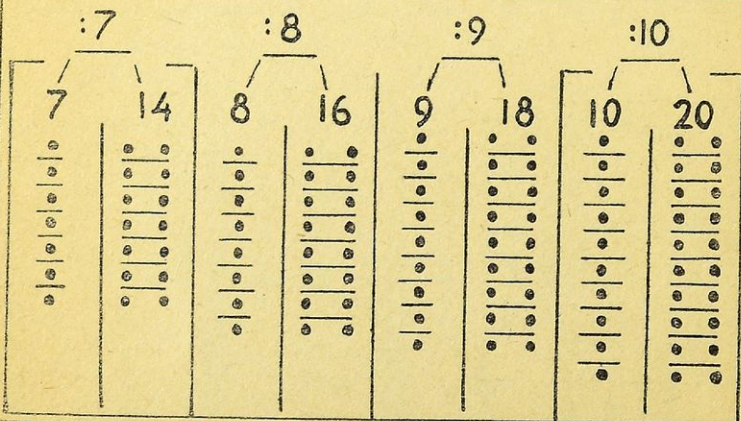
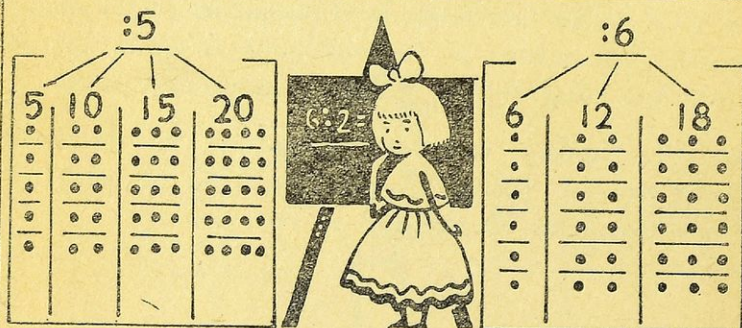
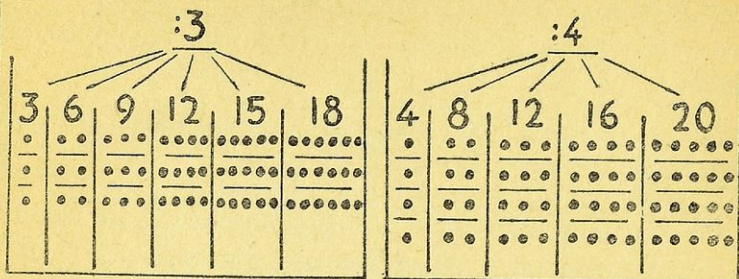
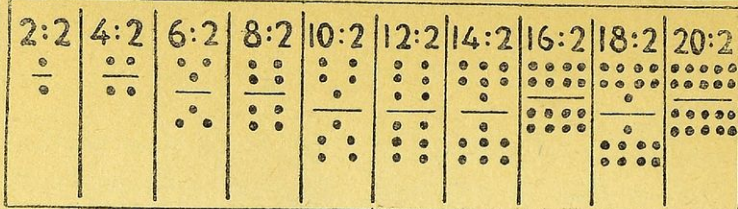
Γ') ΔΙΑΙΡΕΣΗ

1. Μοίρασε 12 χιλιάρικα σὲ 4 παιδιά καὶ βρὲς πόσα παίρνει τὸ καθένα. Πῶς τὰ μοίρασες; Ἔβγαλες τρεῖς φορές ἀπὸ 4 κι ἔδινες κάθε φορά ἀπὸ 1 στὸ κάθε παιδί; Ἡ ἔδινες ἀπὸ ἓνα στὸ κάθε παιδί ὥσπου τελείωσες καὶ εἶδες πῶς ἔχει 3 χιλιάρικα τὸ καθένα;

Πῶς τὴ λέμε αὐτὴ τὴν πράξη στὴν Ἀριθμητικὴ; Ποιὸ εἶναι τὸ σημάδι της;

2. Γιὰ νὰ μὴ δυσκολεύεσαι στὴ διαίρεση, νὰ κάμης ξανά τὸν πίνακα τῆς διαίρεσης πού ἔκαμες πέρυσι. Θὰ μοιράζης τὰ χιλιάρικά σου σὲ τόσα παιδιά ὅσα δείχνουν οἱ ἀριθμοὶ πού εἶναι πάνω ἀπ' τὶς καρτέλλες τοῦ πίνακα 6. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κάθε πράξης θὰ τὸ γράφης ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴν πράξη μὲ χρωματιστὸ μολύβι.

Τὴν κάθε καρτέλλα πού θὰ συμπληρώνης, θὰ τὴν μαθαίνης πολὺ καλὰ ἀπ' ἔξω. Τόσο καλὰ ὥστε, ὅταν θὰ σὲ ρωτᾶ ἡ δασκάλα σου σκορπιστὰ νὰ ἀπαντᾶς ἀμέσως.

Δ') ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Όταν θέλεις νὰ μοιράσης ἴσα 1 μήλο σὲ 2 παιδιά, τί μέρος θὰ δώσης σὲ κάθε παιδί ; Αὐτὸ πῶς γράφεται, θυμῶσαι ;

2. Όταν θέλεις νὰ μοιράσης ἴσα 1 καρβέλι ψωμί σὲ τέσσερα παιδιά, τί μέρος θὰ πάρῃ τὸ καθένα ; Αὐτὸ πῶς γράφεται ;

3. Πόσα μαντήλια εἶναι τὸ $\frac{1}{2}$ ἀπὸ τὰ 6, 12, 14, 20 μαντήλια ;

4. Μοίρασε σὲ δυὸ παιδιά μὲ τῆ σειρά 1, 3, 5 μήλα καὶ λέγε κάθε φορὰ πόσα παίρνει τὸ κάθε παιδί.

5. Ξαίρεις ποιὸ εἶναι τὸ $\frac{1}{2}$ ἀπὸ τὰ 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17 καὶ 19 παξιμάδια ;

6. Βρὲς τὸ $\frac{1}{4}$ ἀπὸ τὰ 12, 16, 20, 8, 4 πορτοκάλια.

7. Ξαίρεις πῶς μετροῦν οἱ ἔμποροι ψιλικῶν τὶς σουβότες, τὰ κουμπιά, καὶ ἄλλα πράγματα ;

8. Μιὰ δωδεκάδα μαντήλια πόσα μαντήλια εἶναι ; Πόσα εἶναι ἡ μισή ; Πόσα οἱ τρεῖς μισές ;

9. Ξαίρεις πῶς ζυγίζουν οἱ μπακάληδες, μανάβηδες, τὰ διάφορα τρόφιμα πού πουλοῦν ; Ἔχεις στὸ σπίτι σου ζυγαριά ; Ζύγισες κι ἐσὺ καμιά φορὰ ; Πῶς ζύγισες ;

10. Πές τὰ ζύγια πού ξαίρεις.

11. Πές ποιὸς ἀριθμὸς εἶναι διπλάσιος τοῦ 2, τοῦ 8, τοῦ 3, τοῦ 7, τοῦ 10 ; Βρὲς τὸ διπλάσιο καὶ ἄλλων ἀριθμῶν ὡς τὸ 20. Πές ποιὸς ἀριθμὸς εἶναι τριπλάσιος τοῦ 2, 3, 4, 5, 6. Βρὲς τὸ τετραπλάσιο τῶν ἀριθμῶν 5, 4, 2, 1, 3.

12. Ὁ Ἀνδρέας ἔχει 8 βάλους, ὁ Νίκος ἔχει 6 κι ὁ Τάκης 5. Πόσους βάλους ἔχουν καὶ τὰ τρία παιδιά μαζί ;

13. Ἡ Λίνα ἔχει μίαν ἀνθοδέσμη μὲ 14 χρυσάνθεμα, ἡ Μαρία ἔχει κι αὐτὴ μιὰ μὲ 9 χρυσάνθεμα. Ποιὰ ἔχει τὰ περισσότερα καὶ πόσα ;

14. Ἡ Ἐλενίτσα εἶναι 12 χρονῶν, ὁ Τάκης εἶναι 5. Πόση διαφορὰ ἔχουν ;

15. Σὲ κάθε θρανίῳ κάθονται 3 μαθητὲς. Πόσοι μαθητὲς κάθονται σὲ 6 θρανία ;

16. Ἄν μοιράσης σὲ 3 παιδιὰ 18 βώλους, πόσους βώλους θὰ πάρη τὸ κάθε παιδί ;

17. Σὲ πόσα παιδιὰ μπορεῖς νὰ δώσης ἀπὸ 3 κάστανα, ἂν ἔχης 15 κάστανα ;

18. Ὁ Γιαννάκης εἶχε 8 βώλους. Ἀγόρασε 4 φορές συνέχεια ἀπὸ 3 βώλους τὴν κάθε φορά. Πόσους βώλους ἔχει τώρα ;

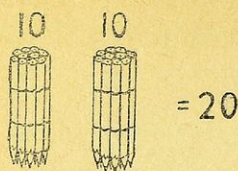
19. Ὁ μπακάλης λέει σὲ μιὰ πελάτισσα : «Χρωστᾶτε 9 χιλιάρικα ἀπὸ ζάχαρη, 6 χιλιάρικα ἀπὸ βούτυρο καὶ 1 χιλιάρικο ἀπὸ ἀλάτι». Πόσα χρωστᾶ ἡ πελάτισσα ; Καὶ ἂν δώση 20 χιλιάρικα πόσα θὰ πάρη ρέστα ;

20. Σ' ἓνα καλάθι ἔχομε 14 μῆλα. Βάζομε ἀκόμη ἄλλα 6 μῆλα. Τὰ μοιράζομε ὕστερα ὅλα τὰ μῆλα σὲ 5 παιδιὰ. Πόσα μῆλα θὰ πάρη τὸ καθένα ;

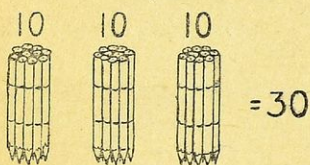
2. ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ 20 — 60

Δεκάδες

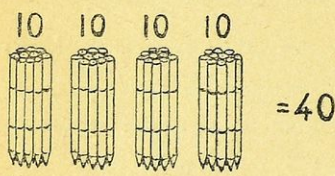
Μονάδες

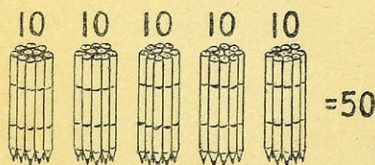
2 δεκάδες

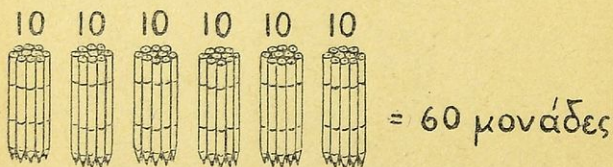
3 δεκάδες

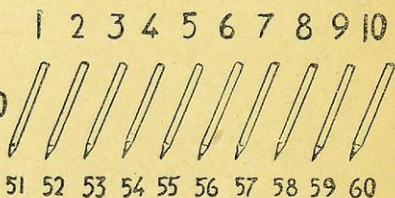
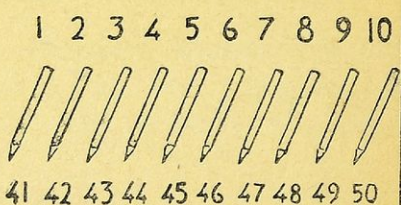
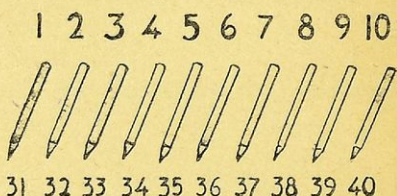
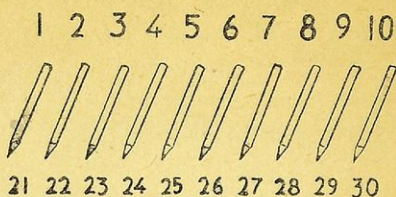
4 δεκάδες

5 δεκάδες

6 δεκάδες

Α' ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΔΕΚΑΔΕΣ

1. Μέτρησε τὰ δύο πρῶτα δεκάρια τὰ μολύβια τοῦ πίνακα 7, καὶ βρὲς πόσα μολύβια εἶναι. Τὸ κάθε δεκάρι στὴν Ἀριθμητικὴ τὸ λένε δεκάδα.
2. Μέτρησε ἕνα—ἕνα τὰ μολύβια ἀπὸ 20 ἕως 30. Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ μολύβια ἢ ἄλλα πράγματα στὴν Ἀριθμητικὴ τὸ λένε μονάδα.
3. Μέτρησε τὰ τρία δεκάρια καὶ βρὲς πόσα μολύβια εἶναι. Μέτρησε τὰ μολύβια ἕνα—ἕνα ἀπὸ τὰ 30 ἕως 40.
4. Κάμε τὸ ἴδιο μὲ τὰ τέσσερα δεκάρια, μὲ τὰ πέντε καὶ μὲ τὰ ἕξι.
5. Μέτρησε δέκα—δέκα ἀπὸ τὸ 20—60. Μέτρησε καὶ ἕνα—ἕνα ἀπὸ τὸ 20 ἕως 60.
6. Μέτρησε δέκα—δέκα ἀπὸ τὸ 60 ἕως 20 καὶ ἕνα—ἕνα ἀπὸ τὸ 60 ἕως 20.
7. Γράψε στὸ τετράδιό σου, χωρὶς νὰ βλέπης στὸ βιβλίο σου, τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ 1—60. Γύρῳσε καλὰ στὸ πέρασμα ἀπὸ τὴ μιὰ δεκάδα στὴν ἄλλη.
8. Γράψε ἐπίσης τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ 60—1.
9. Βγάλε τὰ χιλιάρικὰ σου. Ἔχεις μόνον 20. Πρέπει νὰ φτιάξης κι ἄλλα γιὰ νὰ τὰ κάμης 60. Μέτρησέ τα ὕστερα καλὰ μὴν κάμης λάθος καὶ σοῦ λείψῃ κανένα.
10. Κόψε ὀρθογώνια χαρτιὰ λίγο μεγαλύτερα καὶ γράψε πάνω στὸ καθένα : 10 χίλια ρο. Ἀὐτὰ θὰ σ' εὐκολύνουν γιὰ νὰ μὴ μετρᾷς κάθε φορὰ ἕνα—ἕνα. Κι ἂν ὁ πλαγινός σου χρειαστῆ κανένα δεκαχίλιον, πόσα χιλιάρικα θὰ σοῦ δόσῃ γιὰ νὰ τοῦ δόσης ἕνα τέτοιο ;
11. Πὲς πόσες μονάδες κάνουν μία δεκάδα. Πόσες μονάδες καὶ πόσες δεκάδες ἔχουν οἱ ἀριθμοὶ 28, 37, 46, 58 ;

12. Πές αριθμούς που νάχουν δεκάδες τους αριθμούς 2, 5, 3, 1, 4, και βάλε στον καθένα όσες μονάδες θέλεις.

20 +	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
30 +	3	1	4	6	5	9	8	10	7	2
40 +	2	5	6	3	7	10	9	1	8	4
50 +	4	10	9	3	6	5	8	7	1	2

Πίνακας 8

13. Πάρε δύο δεκαχίλιαρα (20 χιλιάρικα) και πρόσθετε σ' αυτά με τη σειρά 1, 2, 3 έως 10 χιλιάρικα, όπως δείχνει η πρώτη σειρά του πίνακα 8. Κάθε σου πράξη νά τη γράφης στο τετράδιό σου με τό αποτέλεσμα.

Π. χ. $20+1=21$

$20+2=22$ κτλ.

14. Πάρε τρία δεκαχίλιαρα (30 χιλιάρικα) και πρόσθετε σ' αυτά τόσα χιλιάρικα όσα σοῦ δείχνουν οί σκόρπιοι αριθμοί τής δεύτερης σειράς.

15. Κάμε τό ἴδιο με τέσσερα δεκαχίλιαρα και με πέντε.

30 -	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
40 -	5	2	6	8	3	10	1	7	4	9
50 -	3	1	4	6	5	9	8	10	7	2
60 -	4	9	3	10	2	5	8	7	1	6

Πίνακας 9

16. Πάρε δύο δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικα και βάλε τα μαζί. Βγάζε τώρα απ' αυτά με τη σειρά 10, 9, 8 έως 1, όπως δείχνει η

πρώτη σειρά του πίνακα 9. Γράφε κάθε σου πράξη κάθε φορά στο τετράδιό σου.

Π. χ. $30 - 10 = 20$

$30 - 9 = 21$ κτλ.

17. Πάρε τρία δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά και βάλε τα μαζί. Βγάζε τώρα απ' αυτά τόσα χιλιάρικά όσα σου δείχνει η δεύτερη σειρά του πίνακα 9.

18. Κάμε το ίδιο με τα τέσσερα δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά, με τα πέντε δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11									
21									
31									
41									
51									

Πίνακας 10

19. Συμπλήρωσε τους αριθμούς όπως σου δείχνει ο πίνακας 10 κατά στήλες προσθέτοντας διαρκώς 10.

Π. χ. 1 2 3

11 12 13 κ. τ. λ.

κ.τ.λ. κτλ. κ.τ.λ.

20. Πρόσθεσε προφορικά και γραφτά στους αριθμούς της πρώτης στήλης (1, 11, 21 κ.λ.π) τους αριθμούς 1—9.

Π. χ. $1+1=2$ $1+2=3$ $1+3=4$

$11+1=12$ $11+2=13$ $11+3=14$ κ. τ. λ.

κ. τ. λ. κ. τ. λ. κ. τ. λ.

21. Πρόσθεσε προφορικά και γραφτά στους αριθμούς της δεύτερης στήλης (2, 12, 22, κ.τ.λ.) τους αριθμούς 1 έως 8.

22. Κάμε τὸ ἴδιο στους αριθμούς της τρίτης στήλης (3, 13, 23, κ. τ. λ.) με τους αριθμούς 1 έως 7.

23. Κάμε τὸ ἴδιο με την τετάρτη στήλη (4, 14, 24, κ. τ. λ.) προσθέτοντας τους αριθμούς 1 έως 6.

24. Στην πέμπτη στήλη νά προσθέσης τους αριθμούς 1 έως 5 και στην ἕχτη τους αριθμούς 1 έως 4.

25. Στην ἑβδομη στήλη νά προσθέτης τους αριθμούς 1 έως 3, στην ὄγδοη τους αριθμούς 1 έως 2 και στην ἔνατη τὸν ἀριθμὸ 1.

26. Τώρα ν' ἀρχίσης ἀπὸ τὴ δέκατη στήλη καὶ ν' ἀφαιρῆς τους ἀριθμούς 1 έως 9

$$\text{Π. } \chi. \quad 10 - 1 = 9 \quad 10 - 2 = 8 \quad \text{κ. τ. λ.}$$

$$20 - 1 = 19 \quad 20 - 2 = 18$$

κ. τ. λ.

κ' τ. λ.

27. Συνέχισε τὸ ἴδιο ἀφαιρώντας με τὴ σειρά: 1 - 8, 1 - 7, 1 - 6, 1 - 5, 1 - 4, 1 - 3, 1 - 2, 1.

Β'. ΜΕΡΕΣ - ΒΔΟΜΑΔΕΣ - ΜΗΝΕΣ

Ἡμερολόγιο

1. Πὲς ποιά μέρα ἔχομε σήμερα, ποιά εἶχαμε χτές, ποιά θὰ ἔχωμε αὔριο;

2. Πὲς ὅλες τίς μέρες με τὰ ὀνόματά τους. Ὅλες μαζί με ἕνα ὄνομα πῶς λέγονται;

3. Σέ ποιό μήνα βρισκόμαστε; Ποιός μήνας πέρασε; Ποιός ἔρχεται κατόπι; Πὲς ὅλους τους μήνες με τὰ ὀνόματά τους.

Γενάρης	Φλεβάρης	Μάρτης	Απρίλης	Μάης	Ίούνιος
Κ					
Δ					
Τ					
Τ					
Π					
Π					
Ξ					
Ίούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβρης	Οκτώβρης	Νοέμβρης	Δεκέμβρης
Κ					
Δ					
Τ					
Τ					
Π					
Π					
Ξ					

4. Πόσες βδομάδες έχει ο μήνας και πόσες μέρες περισσεύουν ; Πόσες βδομάδες από το μήνα τώρα πέρασαν ; Ξεκολλάξ κάθε μέρα το χαρτάκι απ' το ήμερολόγιο του σπιτιού σου ;

5. Πόσες του μηνός έχουμε σήμερα, πόσες θα έχουμε αύριο, μεθαύριο ; Ύστερα από μιὰ βδομάδα ; Πόσες του μηνός είχαμε χτές, προχτές, πριν μιὰ βδομάδα ;

6. Ο Τάκης έχει τα γενέθλιά του σε 20 μέρες. Πόσες βδομάδες και μέρες πρέπει να περιμένουμε ;

7. Ποῦ βρίσκομε γραμμένους τούς μήνες και τις μέρες ; Ξαίρεις να φτιάχνης ήμερολόγιο ; Κοίτα τήν εικόνα και φτιάξε το. Τὰ κεφαλαία που είναι στην ἀριστερή πλευρά του ήμερολογίου είναι τὰ ἀρχικά από τις ήμέρες.

8. Ἀρχισε να σημειώνης κάθε μέρα στα ἀδειανὰ τετραγωνάκια τὸν ἀριθμὸ που δείχνει ποιά μέρα του μηνός έχουμε.

9. Διάβασε τούς μήνες στη σελίδα 22 με τή σειρά και πές ποιά σειρά έχει ὁ καθένας (Πρῶτος, δεῦτερος, κ. τ. λ.).

10. Πές χωρίς να βλέπης στην εικόνα ποιὸς μήνας εἶναι ὁ δω-

1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	9 ^ο	10 ^ο	11 ^ο	12 ^ο
Γενάρης	Φλεβάρης	Μάρτης	Απρίλλης	Μαΐς	Ιουνίος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοεμβριος	Δεκέμβριος
31											

δέκατος, ὁ πρῶτος, ὁ τέταρτος, ὁ ἕχτος, ὁ πέμπτος, ὁ τρίτος, ὁ δέκατος, ὁ ὄγδος, ὁ ἕνατος ;

11. Πῆς χωρὶς νὰ βλέπης στὴν εἰκόνα ὁ Μάρτης πῶς ἔρχεται στὴ σειρά, ὁ Ἰούνιος, ὁ Φλεβάρης, ὁ Ὀκτώβριος, ὁ Γενάρης, ὁ Ἰούλιος, ὁ Δεκέμβριος, ὁ Αὐγουστος, ὁ Ἀπρίλλης, ὁ Σεπτέμβριος, ὁ Μάης ;

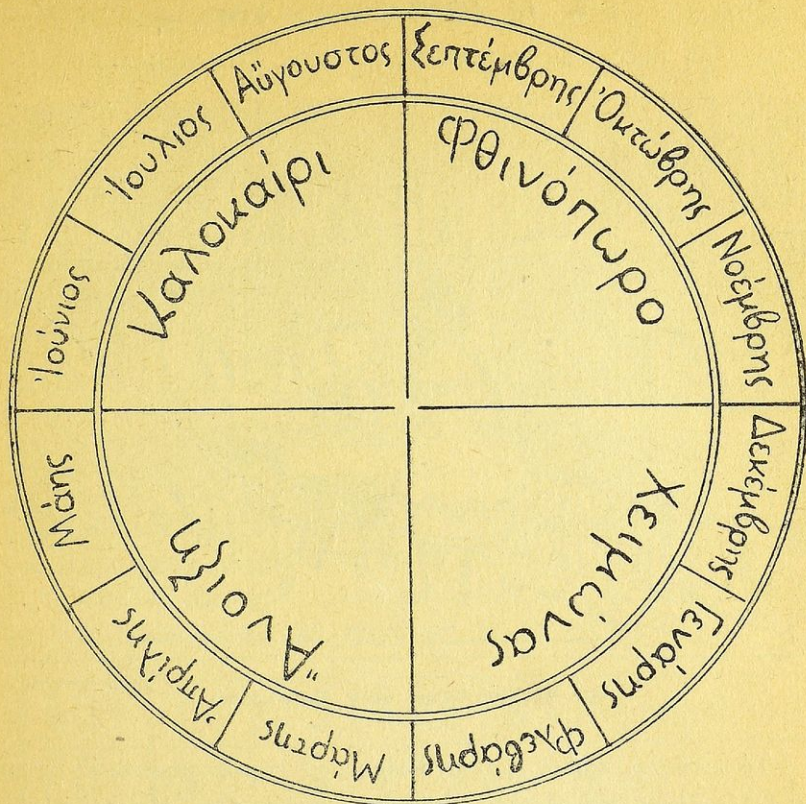
12. Συμπλήρωσε πόσες μέρες ἔχει ὁ καθένας. "Ἄν δὲν ξαίρης, κλείσε τὸ χέρι σου γροθιά κι ἄρχισε μὲ τὴ σειρά δείχνοντας τοὺς κόμπους καὶ τὰ λακκάκια νὰ λὲς τοὺς μῆνες ἀρχίζοντας ἀπ' τὸν πρῶτο. "Ὅσοι μῆνες πέφτουν πάνω στοὺς κόμπους ἔχουν 31 μέρες ὅσοι στὰ λακκάκια ἔχουν 30, ἔχτος ἀπ' τὸ Φλεβάρη. Αὐτὸς ἔχει 28 μέρες καὶ κάθε 4 χρόνια ἔχει 29. "Ὅταν φτάσης στὸν Ἰούλιο θ' ἀρχίσης πάλι ἀπ' τὸν πρῶτο κόμπου.

13. Ποιὸ μῆνα ἔχομε Χριστοῦγεννα καὶ στὶς πόσες μέρες ; Στὶς πόσες τοῦ μηνὸς ἔχεις τὰ γενέθλιά σου ; τὴν ὀνομαστικὴ σου γιορτὴ .

14. Γράψε τὴ σημερινὴ ἡμερομηνία καὶ ζήτησε ἀπ' τὸ δάσκαλό σου νὰ σοῦ γράψῃ στὸν πίνακα τὸ χρόνο ποῦ ἔχομε φέτος.

Γ' ΧΡΟΝΟΣ — ΕΠΟΧΕΣ

Κοίτα στὴν εἰκόνα ἕναν ὀλόκληρο χρόνο. Σχεδιάσέ τον καὶ σὺ στὸ τετράδιό σου. Τὸν κύκλο μπορεῖς νὰ τὸν κάμῃς μὲ ἀναποδογυρισμένο πιατάκι. Χώρισέ τον σὲ 4 ἴσα μέρη. Αὐτὰ εἶναι οἱ 4 ἐποχές.

Γράψε στο κάθε κομάτι τὸ ὄνομα τῆς κάθε ἐποχῆς μὲ τὴ σειρά. Σχεδίασε, ἂν θέλῃς, καὶ ἓνα γνῶρισμα τῆς κάθε ἐποχῆς.

“Ένας χρόνος βαστάει πολὺ. Βαστάει 12 μῆνες. Κι ὕστερα ἀρχίζει πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή. Εἶναι σὰν μιὰ ρόδα ἀμαξιοῦ ποὺ γυρίζει.

1. Πῆς πόσους μῆνες ἔχει ἡ κάθε ἐποχή. Σημείωσε πάνω στὸ χρόνο τὴν ἐποχή ποὺ ἔχομε τώρα καὶ τὸ μῆνα.

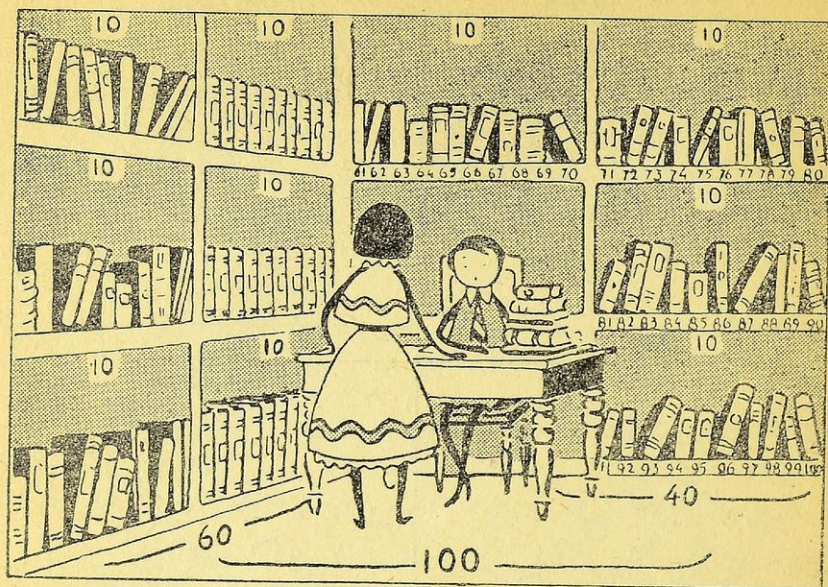
2. Γράψε στὸ τετράδιό σου κάθε ἐποχή ποιους μῆνες ἔχει.

3. Γράψε καὶ μιὰ παροιμία ποὺ λένε οἱ γεροντότεροι γιὰ τὸ πῶς γίνεται ὁ χρόνος: *Ἡ μέρα θρέφει τὸ μῆνα κι ὁ μῆνας τὸ χρόνο.*

4. Πῆς πόσους μῆνες ἔχει ὁ μισὸς χρόνος $\left(\frac{1}{2}\right)$, τὸ τέταρτο $\left(\frac{1}{4}\right)$ τοῦ χρόνου; Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

3. ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ 60 — 100

Α') ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΔΕΚΑΔΕΣ

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Σχολείου

Τὰ μεγάλα παιδιά τοῦ σχολείου μας ταχτοποίησαν τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης τοῦ σχολείου. Εἶχαν τακτοποιήσει τὴν περασμένη βδομάδα τὰ 60 βιβλία. Σήμερα τακτοποίησαν ἄλλα 40.

1. Μέτρησε τὰ βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης ὅσα εἶναι στὴν ἀριστερὴ μεριά δέκα-δέκα. Μέτρησέ τα καὶ ἕνα-ἕνα.

2. Συνέχισε τώρα τὸ μέτρημα μὲ τὰ βιβλία ποὺ εἶναι στὴ δεξιά μεριά ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ἐξήντα ἕνα, ἐξήντα δύο, κ. τ. λ.

3. Ὅταν φτάσης στὰ ἑκατὸ ν' ἀρχίσης νὰ τὰ μετράς πρὸς τὰ πίσω δηλαδὴ ἑνενήντα ἑνιά, ἑνενήντα ὀκτώ, κ. τ. λ. ἕως τὰ ἐξήντα ἕνα.

4. Μέτρησε δέκα — δέκα ἀπὸ τὰ 60 — 100 καὶ ἀπὸ τὰ 100 — 60 τὰ βιβλία.

5. Μέτρησε ἀπὸ τὸ 61 — 100 χωρὶς νὰ βλέπῃς τὰ βιβλία.

6. Μέτρησε κι από τὸ 100—61 χωρὶς νὰ βλέπῃς στὸ βιβλίο.

7. Μέτρησε δέκα—δέκα ἀπὸ τὸ 10—100 καὶ ἀπὸ τὸ 100—10 προφορικὰ καὶ γραφτὰ.

8. Μέτρησε πέντε—πέντε ἀπὸ τὸ 5—100 καὶ ἀπὸ τὸ 100—5 προφορικὰ καὶ τὰ γραφτὰ.

9. Γράψε στὸ τετράδιό σου δύο ἀριθμοὺς ἔμπρὸς καὶ δύο ἀριθμοὺς μετὰ ἀπὸ κάθε δεκάδα Π. χ.

8, 9, **10**, 11, 12
 18, 19, **20**, 21, 22
 28, 29, **30**, 51, 32
 κ. τ. λ.

10. Γιὰ νὰ ἔχῃς τὸν ἀριθμὸ 100 γράψε ποιὸν ἀριθμὸ πρέπει νὰ προσθέσῃς στοὺς ἀριθμοὺς 40, 70, 30, 10, 20, 80, 90, 60 ;

11. Ποιὸς ἀριθμοὺς πρέπει νὰ ἀφαιρέσῃς ἀπὸ τὸ 100 γιὰ νὰ ἔχῃς τοὺς ἀριθμοὺς : 60, 40, 0, 10, 80, 50, 70, 30, 20, 90 ;

60+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
70+	3	1	4	6	5	9	8	10	7	2
80+	2	5	6	3	7	10	9	1	8	4
90+	4	10	9	3	6	5	8	7	1	2

Πίνακας 11

12. Πάρε τὰ δεκαχίλιαρά σου. "Αν ἔχῃς μόνον ἕξι συμπλήρωσέ τα καὶ κάμε τα δέκα. Δέκα δεκαχίλιαρα ξαίρεις πόσα χιλιάρικα εἶναι ;

13. Πάρε τὰ ἕξι δεκαχίλιαρα καὶ πρόσθετε σ' αὐτὰ κάθε φορὰ τόσα χιλιάρικα ὅσα δείχνουν οἱ ἀριθμοὶ τῆς πρώτης σειρᾶς τοῦ πίνακα 11. Τὴν κάθε σου πράξη νὰ τὴ γράφῃς στὸ τετράδιό σου. "Ετοι:

$$60 + 1 = 61$$

$$60 + 2 = 62$$

κ. τ. λ.

14. Πάρε έφτά δεκαχίλιαρα και πρόσθετε σ' αυτά τόσα χιλιά-
ρικά όσα δείχνουν οί σκόρπιοι άριθμοί τής δεύτερης σειράς.

15. Κάμε τό ίδιο με τά όχτώ δεκαχίλιαρα και με τά έννιά.

70 -	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
80 -	5	2	6	8	3	10	1	7	4	9
90 -	3	1	4	6	5	9	8	10	7	2
100 -	4	9	3	10	2	5	8	7	1	6

Πίνακας 12

16. Πάρε έξη δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά και βάλε τα μαζί.
Βγάλε τώρα άπ' αυτά με τή σειρά 10, 9, 8 έως 1 χιλιάρικά όπως δεί-
χνουν οί άριθμοί τής πρώτης σειράς του πίνακα 12. Γράφε κάθε
σου πράξη στο τετράδιό σου Π. χ. $70 - 10 = 60$ κ. τ. λ.

17. Πάρε έφτά δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά και βάλε τα μαζί.
Βγάλε τώρα άπ' αυτά τόσα χιλιάρικά όσα δείχνουν οί άριθμοί τής
δευτέρας σειράς του πίνακα 12.

18. Κάμε τό ίδιο με τά όχτώ δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά, με
τά έννιά δεκαχίλιαρα και δέκα χιλιάρικά.

61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71									
81									
91									

Πίνακας 13

19. Συμπλήρωσε τούς άριθμούς όπως σοφά βάλονται τή πρώτη

στήλη του πίνακα 13 προσθέτοντας διαρκῶς 10 σὲ ὅλες τὶς στήλες.

$$\begin{array}{r} \text{Π. } \chi. \quad 61 \quad 62 \quad 63 \\ \quad \quad \quad 71 \quad 72 \quad 73 \quad \text{κ. τ. λ.} \\ \quad \quad \quad 81 \quad 82 \quad 83 \\ \quad \quad \quad \text{κ. τ. λ.} \end{array}$$

20. Πρόσθεσε προφορικὰ καὶ γραφτὰ στοὺς ἀριθμοὺς τῆς πρώτης στήλης (61, 71, 81 κ. τ. λ.) τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 9

$$\begin{array}{r} \text{Π. } \chi. \quad 61 + 1 = 62 \quad 61 + 2 = 63 \quad \text{κ. τ. λ.} \\ \quad \quad \quad 71 + 1 = 72 \quad 71 + 2 = 73 \\ \quad \quad \quad \text{κ. τ. λ.} \quad \quad \quad \text{κ. τ. λ.} \end{array}$$

21. Πρόσθεσε προφορικὰ καὶ γραφτὰ στοὺς ἀριθμοὺς τῆς δευτέρας στήλης (62, 72, 82 κ. τ. λ.) τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 8.

22. Κάμε τὸ ἴδιο στοὺς ἀριθμοὺς τῆς τρίτης στήλης μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 7.

23. Κάμε τὸ ἴδιο μὲ τὴν τετάρτη στήλη προσθέτοντας τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 6.

24. Στὴν πέμπτη στήλη νὰ προσθέσης τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 5 καὶ στὴν ἕκτη τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 4.

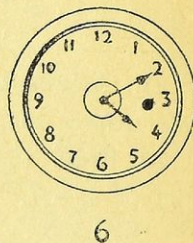
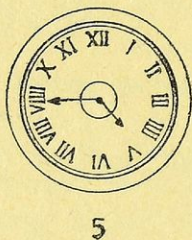
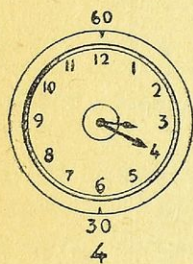
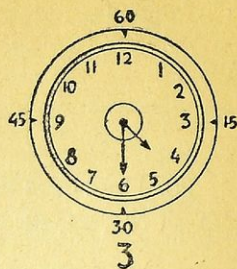
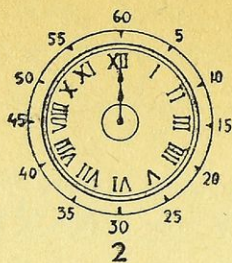
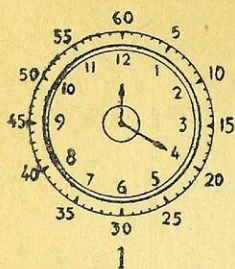
25. Στὴν ἕβδομη στήλη νὰ προσθέσης τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 3, στὴν ὄγδοη τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 2 καὶ στὴν ἕνατη τὸν ἀριθμὸ 1.

26. Τώρα ν' ἀρχίσης ἀπὸ τὴ δεκάτη στήλη καὶ ν' ἀφαιρῆς τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 9.

$$\begin{array}{r} \text{Π. } \chi. \quad 70 - 1 = 69 \quad 70 - 2 = 68 \quad \text{κ. τ. λ.} \\ \quad \quad \quad 80 - 1 = 79 \quad 80 - 2 = 78 \\ \quad \quad \quad \text{κ. τ. λ.} \quad \quad \quad \text{κ. τ. λ.} \end{array}$$

27. Σὺ νέχισε τὸ ἴδιο ἀφαιρώντας μὲ τὴ σειρά τοὺς ἀριθμοὺς 1 — 8, 1 — 7, 1 — 6, 1 — 5, 1 — 4, 1 — 3, 1 — 2, 1.

Β' Η ΩΡΑ

Τὴν ὥρα στὰ ρολόγια τὴ σημειώνουμε ἢ με *ἀραβικὰ* ψηφία ἢ με *ρωμαϊκά*.

Τὰ λέμε ἀραβικὰ γιατί τὰ πήραμε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ ῥωμαϊκά, γιατί τὰ πήραμε ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

Οἱ ἀρχαῖοι μας μετροῦσαν μὲ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου Π. χ.
 α' β' γ' δ' ε' σ' ζ' η' θ' ι' ια' ιβ' κ. τ. λ.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Ἀραβικὰ ψηφία 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Ῥωμαϊκὰ I II III IIII V VI VII VIII IX X XI XII

Ὁ μικρὸς δείκτης δείχνει τὶς ὥρες. Αὐτὸς κάνει τὸ γύρο τῆς πλάκας σὲ 12 ὥρες. Τὸ γύρο τὸν περνᾷ 2 φορές τὸ μερόνυχτο (24 ὥρες)

Ὁ μεγάλος δείκτης δείχνει τὰ λεπτά. Αὐτὸς κάνει τὸ γύρο τῆς πλάκας σὲ 1 ὥρα. Τὴν ὥρα τὴ χωρίζουμε σὲ 60 ἴσα μέρη. Βλέπε τὰ λεπτά στὰ ρολόγια τῆς εἰκόνας μας,

1. Δεῖξε στὴν εἰκόνα ποιά ρολόγια εἶναι μὲ ἀραβικὰ ψηφία καὶ ποιά μὲ ῥωμαϊκά. Πῶς ποιά ὥρα δείχνουν τὰ δυὸ πρῶτα ρολόγια.

2. Πὲς σὲ ποιά ψηφία βρίσκονται οἱ δείχτες, ὅταν εἶναι μεσημέρι ἢ μεσάνυχτα. 3 ἢ ὥρα, 6, 10.

3. Πόσα λεφτὰ ἔχει ἡ μιὰ ὥρα, ἡ μισή, τὸ τέταρτο. Μέτρησε ὅλα τὰ λεφτὰ τοῦ ρολοιοῦ ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ 5. Νὰ σταματᾶς λίγο στὰ τέταρτα. Μέτρησέ τα πάλι καὶ νὰ σταματᾶς λίγο σὲ κάθε μισή ὥρα.

4. Ποιά ὥρα δείχνουν τὸ 3^ο 4^ο 5^ο καὶ 6^ο ρολόγι;

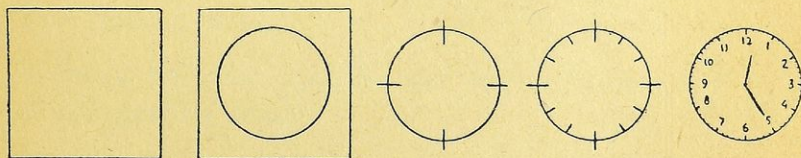
5. Σὲ ποιά ψηφία βρίσκεται ὁ μεγάλος δείκτης, ὅταν εἶναι 2 καὶ $\frac{1}{4}$; 5 καὶ $\frac{1}{2}$; 10 καὶ $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$) 12 καὶ 20 λεφτὰ;

6. Εἶναι δύο ἡ ὥρα καὶ 50 λεφτὰ. Ξαίρεις πῶς ἀλλοιῶς λέμε αὐτὴ τὴν ὥρα; (3 παρὰ 10 λεφτὰ, δηλαδὴ θέλομε ἀκόμα 10 λεφτὰ γιὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ ὥρα 3).

7. Πῶς ἀλλοιῶς λέμε τὴν ὥρα 3 καὶ 40 λεφτὰ; 4 καὶ 45 λεφτὰ; 6 καὶ 35; 1 καὶ 35; 5 καὶ 55;

8. Πῶς λέμε τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ μεσημέρι ὡς τὰ μεσάνυχτα καὶ ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα ὡς τὸ μεσημέρι; Πῶς γράφονται αὐτὰ τὰ δύο χρονικὰ διαστήματα; (μ. μ. καὶ π. μ.)

9. Γράψε τὰ λεφτὰ τοῦ ρολοιοῦ ἀπὸ 5—60 κατὰ πεντάδες (πέντε—πέντε) καὶ ἀπὸ 60—5 χωρὶς νὰ τὰ βλέπης.

10. Θέλεις νὰ φτιάξης μόνος σου ἓνα ρολόγι; Κοίτα τὴν εἰκόνα μας. Κόψε ἓνα τετράγωνο χαρτόνι. Πάρε ἓνα ποτήρι, ἀναποδογύρισέ το πάνω στὸ χαρτόνι καὶ σχεδίασε ἓναν κύκλο.

11. Χώρισε τὸν κύκλο πρῶτα σὲ 4 ἴσα μέρη, ὕστερα κάθε $\frac{1}{4}$ χώρισέ το πάλι σὲ 3 μέρη. Ξαίρεις γιὰτί;

12. Συμπλήρωσε τις ὥρες ἢ μὲ Ἀραβικά ψηφία ἢ μὲ Ρωμαϊκά. Κάμε ἀκριβῶς στὴ μέση τοῦ κύκλου μιὰ τρυπίτσα.

13. Πάρε δυὸ κοματάκια σίρμα ἐλαστικὸ ὑπολόγισέ τα ἀπ' τὴ μέση τοῦ ρολογιοῦ νὰ φτάνουν ὡς τις ὥρες· τὴ μιὰ τους ἄκρη γύρισέ την λιγάκι καὶ τὴν ἄλλη πέρασέ την ἀπὸ τὴν τρυπίτσα ποὺ ἔκαμες στὴ μέση, λύγισε τὰ συρματάκια καὶ πατίκωσέ τα ὡς που ν' ἀκουμπήσουν ἴσια πάνω στὴν πλάκα τοῦ ρολογιοῦ σου.

14. Γώρα βάλε τοὺς δείχτες σου, πιάνοντάς τους ἀπ' τὸ πίσω μέρος τῆς πλάκας, νὰ δείχνουν ποιά ὥρα σηκώνεσαι τὸ πρωὶ καὶ ποιὰν ὥραν πλαγιάζεις τὸ βράδυ, ποιά ὥρα ἔρχεσαι σχολεῖο τὸ πρωὶ καὶ ποιά τὸ ἀπόγευμα, ποιά ὥρα σχολᾶς τὸ μεσημέρι καὶ ποιά τὸ ἀπόγευμα.

4. ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ 1 — 100

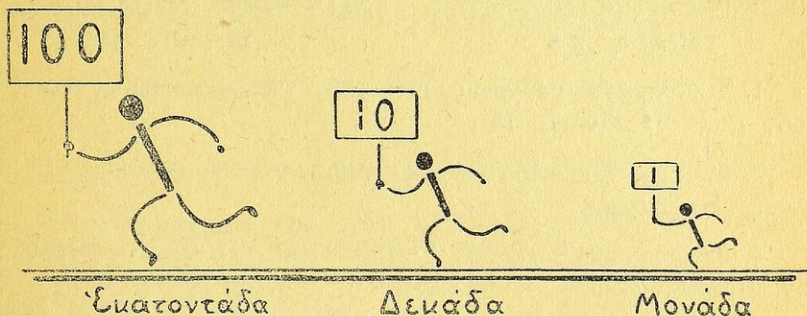
Α' ΜΟΝΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΙ ΔΙΨΗΦΙΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Μονοψήφιοι αριθμοί λέγονται οί αριθμοί από 1—9 (ένα ψηφίο).

Διψήφιοι αριθμοί λέγονται οί αριθμοί από 10—99 (δύο ψηφία).

Ο αριθμός 100 λέγεται **τριψήφιος** (τρία ψηφία).

Αρχίζοντας από δεξιά προς τ' άριστερά στο πρώτο ψηφίο κάθε

αριθμοῦ είναι οί **μονάδες**, στο δεύτερο οί **δεκάδες** και στο τρίτο ψηφίο του αριθμοῦ 100 είναι ή **εκατοντάδα**.

1. Πές διψήφιος αριθμούς που να γράφονται με δυο όμοια ψηφία (11, 22, κ. τ. λ.).
2. Γράψε διψήφιος αριθμούς που να έχουν μονάδες 1, 4, 6, 8 και όσες δεκάδες θέλεις.
3. Γράψε διψήφιος αριθμούς που να έχουν δεκάδες 2, 3, 5, 7, 9 και όσες μονάδες θέλεις.
4. Μέτρησε από τὸ 1—100 προφορικά.
5. Μέτρησε από τὰ 100 — 1 προφορικά και γραφτά.
6. Ποιοι είναι οί δυο ἴσοι αριθμοί, που δίνουν σύνολο (ἄθροισμα) 4 και 40, 8 και 80. Ποιοι είναι οί τρεις ἴσοι αριθμοί που δίνουν ἄθροισμα 3 και 30, 6 και 60, 9 και 90.

1	3	5	7	9
11	13	15	17	19
21	23	25	27	29
31	33	35	37	39
41	43	45	47	49
51	53	55	57	59
61	63	65	67	69
71	73	75	77	79
81	83	85	87	89
91	93	95	97	99

Πίνακας 14

1	2	3	4	6	7	8	9
11	12	13	14	16	17	18	19
21	22	23	24	26	27	28	29
31	32	33	34	36	37	38	39
41	42	43	44	46	47	48	49
51	52	53	54	56	57	58	59
61	62	63	64	66	67	68	69
71	72	73	74	76	77	78	79
81	82	83	84	86	87	88	89
91	92	93	94	96	97	98	99

Πίνακας 15

1. Συμπλήρωσε με χρωματιστό μολύβι τους αριθμούς που λείπουν από τον πίνακα 14.

2. Μέτρησε δύο - δύο από 2 - 100 και από 100 - 2 χωρίς να βλέπης τον πίνακα.

3. Μέτρησε δύο - δύο από 1 - 99 και από 99 - 1 χωρίς να βλέπης τον πίνακα.

4. Πρόσθεσε 2 στους αριθμούς της στήλης που αρχίζει με το (9, 19, 29, κ. τ. λ.).

Πρόσεξε πώς θα σκεφτής ($19+2 = 19+1=20+1=21$).

5. Αφαίρεσε 2 από τους αριθμούς 11 - 91 της πρώτης στήλης του πίνακα. Πρόσεξε πώς θα σκεφτής ($91 - 1 = 90 - 1 = 89$).

6. Συμπλήρωσε με χρωματιστό μολύβι τους αριθμούς που λείπουν από τον πίνακα 15.

7. Μέτρησε δέκα - δέκα από το 10 - 100 και από 100 - 10. Μέτρησε πέντε - πέντε από 5 - 100 κι από 100 - 5 χωρίς να βλέπης στον πίνακα.

8. Πρόσθεσε 10 στους αριθμούς της στήλης που αρχίζει από 4 και αφαίρεσε 10 από τους αριθμούς της έβδομης στήλης προφορικά.

9. Πρόσθεσε 5 στους αριθμούς της όγδοης στήλης γραφτά. (Πρόσεξε πώς θα σκεφτής ($8 + 2 + 3$)).

10. Αφαίρεσε 5 από τους αριθμούς της τρίτης στήλης. Πρόσεξε! ($13 - 3 - 2$).

1	2	4	5	7	8	10
11	13	14	16	17	19	20
22	23	25	26	28	29	
31	32	34	35	37	38	40
41	43	44	46	47	49	50
52	53	55	56	58	59	
61	62	64	65	67	68	70
71	73	74	76	77	79	80
82	83	85	86	88	89	
91	92	94	95	97	98	100

Πίνακας 16

1	2	3	5	6	7	9	10
11	13	14	15	17	18	19	
21	22	23	25	26	27	29	30
31	33	34	35	37	38	39	
41	42	43	45	46	47	49	50
51	53	54	55	57	58	59	
61	62	63	65	66	67	69	70
71	73	74	75	77	78	79	
81	82	83	85	86	87	89	90
91	93	94	95	97	98	99	

Πίνακας 17

11. Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν από τον πίνακα 16.
12. Μέτρησε τρία - τρία από 3 - 99 και από 99 - 3.
13. Πρόσθεσε 3 στους αριθμούς της 9ης στήλης και πρόσεξε.
14. Αφαίρεσε 3 απ' τους αριθμούς της 2ης στήλης.
15. Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν από τον πίνακα 17.
16. Μέτρησε τέσσερα - τέσσερα, από 4-100 και από 100-4 χωρίς να βλέπης στο βιβλίο.
17. Μέτρησε όχτώ-όχτώ από 8-96 και από 96-8.
18. Πρόσθεσε 4 στους αριθμούς της 7ης στήλης και 8 στους αριθμούς της 5ης στήλης γραφτά.
19. Αφαίρεσε 4 από τους αριθμούς της 2ης στήλης και 8 απ' τους αριθμούς της 1ης στήλης γραφτά.
20. Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν από τον πίνακα 18 και πρόσεξε τις γραμμίτσες.
21. Μέτρησε έξη - έξη από 6 - 96 και από 96 - 6 χωρίς να βλέπης στο βιβλίο.
22. Μέτρησε έννια - έννια από 9 - 99 και από 99 - 9.

1	2	3	4	5		7	8		10
11		13	14	15	16	17		19	20
21	22	23		25	26		28	29	
31	32	33	34	35		37	38	39	40
41		43	44		46	47		49	50
51	52	53		55	56	57	58	59	
61	62		64	65		67	68	69	70
71		73	74	75	76	77		79	80
	82	83		85	86	87	88	89	
91	92	93	94	95		97	98		100

Πίνακας 18

1	2	3	4	5	6		8	9	10
11	12	13		15	16	17	18	19	20
	22	23	24	25	26	27		29	30
31	32	33	34		36	37	38	39	40
41		43	44	45	46	47	48		50
51	52	53	54	55		57	58	59	60
61	62		64	65	66	67	68	69	
71	72	73	74	75	76		78	79	80
81	82	83		85	86	87	88	89	90
	92	93	94	95	96	97		99	100

Πίνακας 19

23. Πρόσθεσε 6 στους αριθμούς της 7ης στήλης. Έπίσης πρόσθεσε 9 στους αριθμούς της 3ης στήλης.

24. Αφαίρεσε 6 απ' τους αριθμούς της 5ης στήλης. Επίσης αφαίρεσε 9 απ' τους αριθμούς της έβδομης στήλης.

25. Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν από τον πίνακα 19

26. Μέτρησε έφτά — έφτά από 7 — 98 και από 98 — 7.

27. Πρόσθεσε 7 στους αριθμούς της 6ης στήλης.

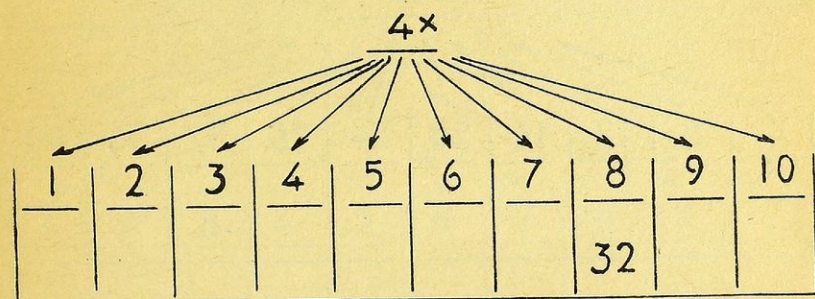
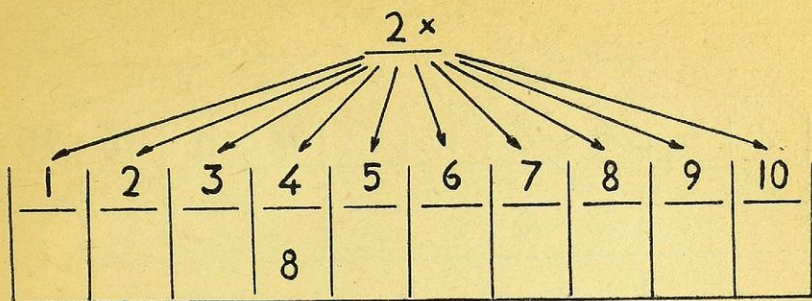
28. Αφαίρεσε 7 απ' τους αριθμούς της 2ας στήλης.

Γ' ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΗ

"Αν σέ στείλη ή μανούλα σου να αγοράσης 2 όκάδες αχλάδια από 4 χιλιάρικα την όκά πώς θα λογαριάσης με τό νοῦ σου ;

Άσφαλώς θα πής ή μιá όκά έχει 4 χιλιάρικα κι άλλα 4 χιλιάρικα ή άλλη γίνονται 8 χιλιάρικα. Αυτό είναι εύκολο και μπορείς να κάμης γρήγορα την πρόσθεση.

Μά αν σοῦ πη να της αγοράσης ζάχαρη 4 όκάδες από 8 χιλιάρικα την όκά, πώς θα κάμης όλες αυτές τις προσθέσεις την ώρα που θα πληρώσης ; Θά άροήσης

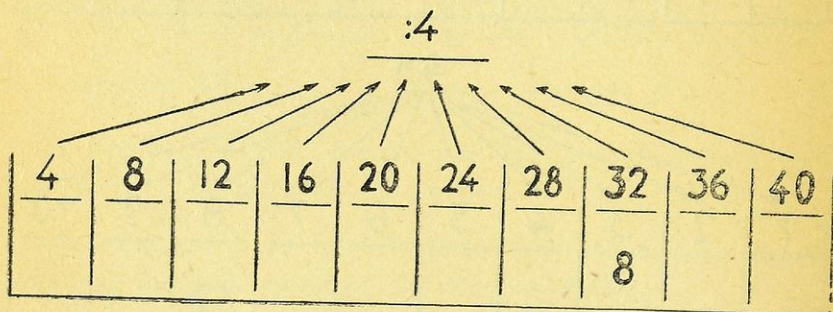
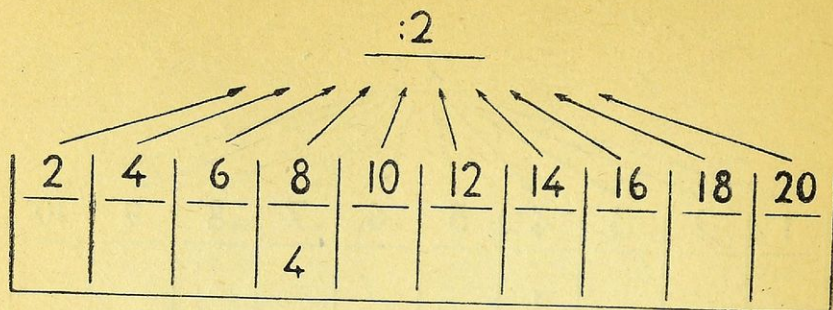

Πές πώς ἔχεις νὰ μοιράσης 8 καρύδια σὲ 2 παιδιά. Πῶς θὰ σκεφθῆς γιὰ νὰ κάμης τὸ μοίρασμα σωστό; Θὰ μοιράσης τὰ καρύδια ἕνα-ἕνα ὥσπου νὰ τὰ τελειώσης ὅλα καὶ τότε θὰ δῆς πῶς πρέπει νὰ δώσεις 4 καρύδια στὸ κάθε παιδί;

Μὰ ἂν ἔχης νὰ μοιράσης 32 καρύδια σὲ 4 παιδιά ὥσπου νὰ περιμένης νὰ τὰ μοιράσης ἕνα - ἕνα θ' ἀργήσης.

Γιὰ νὰ μὴν ἀργῆς νὰ βρῖσκης τὸ ἀποτέλεσμα πρέπει νὰ συμπληρώσης τὶς καρτέλλες τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς διαίρεσης καὶ νὰ τὶς μάθης πολὺ - πολὺ καλὰ ἀπ' ἔξω. Τόσο καλὰ ὥστε ὅταν σὲ ρωτᾷ ὁ δάσκαλός σου σκορπιστὰ νὰ ξαίρεις νὰ ἀπαντᾷς ἀμέσως.

Γιὰ νὰ τοὺς συμπληρώσης μπορεῖς νὰ βοηθηθῆς μὲ τὰ χιλιάδικά σου.

1. Πάρε απ' τὸ κουτί σου δυὸ φορές (2X) ἀπὸ 1 χιλιάρικο, βρὲς πόσα ἔχεις καὶ σημείωσε μὲ κόκκινο μολύβι τὸ ἀποτέλεσμα στὴν πρώτη θέση τῆς καρτέλλας 2X κάτω ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ 1 ὅπως σοῦ δείχνει τὸ παράδειγμα $2 \times 4 = 8$.

Πάρε δυὸ φορές ἀπὸ 2 χιλιάρικά καὶ σημείωσε τὸ ἀποτέλεσμα στὴ δεύτερη θέση τῆς καρτέλλας 2X κάτω ἀπὸ τὸ 2.

Συνέχισε τὸ ἴδιο ὅπως σὲ ὀδηγοῦν τὰ βέλη ἕως 2×10 .

2. Κάμε τὸ ἴδιο παίρνοντας 4 φορές τὰ χιλιάρικά ἀπὸ 1—10 καὶ σημείωνε κάθε φορά τὸ ἀποτέλεσμα.

3. Κάμε τώρα τὸ ἀντίθετο. Πάρε 2 χιλιάρικά καὶ μοίρασέ τα σὲ 2 παιδιὰ· κοίτα πόσα ἔχει τὸ καθένα καὶ σημείωσε τὸ ἀποτέλεσμα στὴν πρώτη στήλη τῆς καρτέλλας : 2 κάτω ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ 2, Πάρε 4 χιλιάρικά καὶ μοίρασέ τα σὲ 2 παιδιὰ. Κοίτα πόσα πῆρε τὸ καθένα καὶ σημείωσε τὸ ἀποτέλεσμα κάτω ἀπὸ τὴν δεύτερη πρᾶξη. Συνέχισε τὸ ἴδιο ὡς τὰ 20 χιλιάρικά.

3x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		9							

6x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								54	

4. Συμπλήρωσε την άλλη καρτέλλα μοιράζοντας από 4-40 χιλιάρικα σε τέσσερα παιδιά. (Κάθε φορά που θα συμπληρώνης καρτέλλα με διαίρεση, να βάζεις με τὸ νοῦ σου πῶς ἡ διαίρεση εἶναι τὸ ἀντίθετο τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, γιὰ νὰ βρῖσκης πολὺ πιὸ εὐκόλα τὸ ἀποτέλεσμα).

5. Συμπλήρωσε τὴν καρτέλλα 3 X παίρνοντας 3 φορές τὰ χιλιάρικα ἀπὸ 1 - 10 καὶ σημειώνοντας κάθε φορά τὸ ἀποτέλεσμα.

6. Κάμε τὸ ἴδιο παίρνοντας 6 φορές ἀπὸ 1 - 10 χιλιάρικα.

<u>3</u>									
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
		3							

<u>6</u>									
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
								9	

7. Συμπλήρωσε την καρτέλλα : 3 μοιράζοντας σε τρία παιδιά από 3 — 30 χιλιάρικα και σημειώνοντας κάθε φορά τὸ ἀποτέλεσμα.
8. Κάμε τὸ ἴδιο μοιράζοντας σε 6 παιδιά ἀπὸ 6 — 60 χιλιάρικα.
9. Μάθε τώρα πολὺ καλὰ ἀπ' ἔξω τις παραπάνω καρτέλλες τόσο καλὰ, ὥστε ὅταν σε ρωτήση ἡ δασκάλα σου οκορπιστὰ νὰ ξαίρης νὰ ἀπαντᾷς ἀμέσως.
10. Συμπλήρωσε τίς καρτέλλες 5 X καὶ : 5.
11. Κάμε τὸ ἴδιο μὲ τις καρτέλλες 7 X καὶ : 7
- 12 Μάθε τίς καρτέλλες ἕως τὸ 7 X καὶ : 7 πολὺ καλὰ ἀπ' ἔξω.

5x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				25					

:5

5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

7x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

:7

7	14	21	28	35	42	49	56	63	70

$8 \times$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

$:8$

8	16	24	32	40	48	56	64	72	80

$9 \times$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

$:9$

9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

13. Συμπλήρωσε τις καρτέλλες 8 X και : 8
14. Κάμε τὸ ἴδιο μὲ τις καρτέλλες 9 X και : 9.
15. Μάθε τις καρτέλλες τῆς σελίδας 41 πολὺ καλὰ ἀπ' ἔξω.
16. Μάθε ὅλους τοὺς πίνακες τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς διαίρεσης πολὺ καλὰ ἀπ' ἔξω καὶ σκορπιστά.

Πυθαγόρειοι Πίνακες

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

Τώρα ποὺ ἔμαθες τόσο καλὰ αὐτοὺς τοὺς πίνακες, θὰ συμπληρώσης μόνος σου τὸν Πυθαγόρειο Πίνακα. Αὐτὸν τὸν ἔφτιαξε στὰ παλιὰ χρόνια ὁ Πυθαγόρας ἕνας σοφὸς ἀπὸ τῆ Σάμο γιὰ νὰ εὐκολύνονται οἱ μαθητὲς στοὺς λογαριασμοὺς τους.

Νά πῶς θὰ τὸν συμπληρώσης :

Κάθε ἀριθμὸς τῆς δεύτερης σειρᾶς πρέπει νὰ εἶναι διπλάσιος ἀπ' αὐτὸν τῆς πρώτης. Π. χ.

Τὸ διπλάσιο τοῦ 1 εἶναι τὸ 2.

Τὸ » τοῦ 2 εἶναι τὸ 4.

Τὸ » τοῦ 3 εἶναι τὸ 6 κ. τ. λ.

Κάθε ἀριθμὸς τῆς τρίτης σειρᾶς θὰ εἶναι τριπλάσιος ἀπὸ κεῖνον τῆς πρώτης π. χ.

Τὸ τριπλάσιο τοῦ 1 εἶναι τὸ 3.

Τὸ » τοῦ 2 εἶναι τὸ 6.

Τὸ » τοῦ 3 εἶναι τὸ 9 κ. τ. λ.

Κάθε ἀριθμὸς τῆς τέταρτης σειρᾶς θὰ εἶναι τὸ τετραπλάσιο τῆς πρώτης, τῆς πέμπτης σειρᾶς τὸ πενταπλάσιο τῆς πρώτης, τῆς ἕκτης τὸ ἑξαπλάσιο τῆς πρώτης, κ. τ. λ.

Πῶς θὰ βρῖσκης τὸ ἀποτέλεσμα ;

Θέλεις νὰ βρῆς πόσο κάνει 7×4 ; Μὲ τὸ δείχτη σου θὰ ἀκολουθήσης τοὺς ἀριθμοὺς τῆς 7^{ης} σειρᾶς καὶ θὰ σταματήσης στὴν 4^η στήλη ἢ θὰ ἀκολουθήσης τοὺς ἀριθμοὺς τῆς 4^{ης} σειρᾶς καὶ θὰ σταματήσης στὴν ἕβδομη στήλη. Βρῆκες τὸν ἀριθμὸ 28.

Βρὲς τώρα μόνος σου πόσο εἶναι 9×8 ; Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο θὰ βρῖσκης ὅλους τοὺς πολλαπλασιασμούς.

Θέλεις νὰ βρῖσκης τῆς διαίρεσης τὸ ἀποτέλεσμα; Ἄς βροῦμε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξης $18 : 6$. Θὰ ἀκολουθήσης μὲ τὸ δείχτη σου τοὺς ἀριθμοὺς τῆς 6^{ης} στήλης ἕως τὸ 18 καὶ θὰ πάρης ὕστερα τὴ σειρὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὡς τὸν πρῶτο ἀριθμὸ; 3 αὐτὸ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ θὰ ἀκολουθήσης τοὺς ἀριθμοὺς τῆς 6^{ης} σειρᾶς ὡς τὸ 18 καὶ θὰ προχωρήσης ἐπάνω στὴ στήλη ὡς τὸ 3. Βρὲς τώρα μόνος σου πόσο εἶναι $36 : 6$. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο θὰ βρῖσκης τὶς διαιρέσεις, ὅταν ξεχνᾶς καμμιὰ.

Δ' ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΜΕ ΔΙΨΗΦΙΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Ἔχεις σὲ μιὰ φρουτιέρα 20 μῆλα καὶ σὲ μιὰν ἄλλη 14 μῆλα. Ἄν θέλῃς νὰ βρῆς πόσα μῆλα ἔχεις ὅλα μαζί, πῶς θὰ σκεφθῆς; ($20 + 10 + 4$).

Ἄν ἔχῃς σ' ἓνα καλάθι 34 μῆλα καὶ 12 στὴ φρουτιέρα, γιὰ νὰ βρῆς πόσα μῆλα ἔχεις, πῶς θὰ σκεφθῆς; ($34 + 10 + 2$).

Κι ἂν θέλῃς ἀπὸ τὰ 46 μῆλα σου νὰ δώσεις τὰ 14 πῶς θὰ σκεφθῆς, γιὰ νὰ βρῆς πόσα θὰ σοῦ μείνουν; ($46 - 10 - 4$).

Ἄν ἔχῃς 35 ἀχλάδια σ' ἓνα καλάθι καὶ κόβεις ἀπ' τὴν ἀχλαδιά ἄλλα 28. Γιὰ νὰ βρῆς πόσα ἔχεις ὅλα μαζί, πῶς θὰ σκεφθῆς; ($35 + 20 + 5 + 3$).

Κι ἂν θὰ πρέπει νὰ δόσης στὸ γείτονά σου 18, γιὰ νὰ βρῆς πόσα θὰ σοῦ μείνουν πῶς θὰ σκεφθῆς; ($63 - 10 - 3 - 5$).

1. Γράψε στὸ τετράδιό σου καὶ συμπλήρωσε τὶς παρακάτω προσθέσεις :

Μῆλα	Ἀχλάδια	Καρύδια
$20 + 15$	$23 + 18$	$14 + 17$
$34 + 23$	$34 + 27$	$35 + 28$
$22 + 65$	$28 + 39$	$29 + 47$
$53 + 27$	$25 + 69$	$35 + 45$
$35 + 24$	$37 + 58$	$47 + 47$

2. Γράψε στὸ τετράδιό σου καὶ συμπλήρωσε τὶς παρακάτω ἀφαιρέσεις :

Βιβλία	Τετράδια	Μολύβια
$25 - 12$	$23 - 18$	$25 - 16$
$39 - 14$	$32 - 27$	$44 - 37$
$40 - 13$	$84 - 78$	$65 - 58$
$67 - 24$	$65 - 56$	$32 - 29$
$89 - 37$	$74 - 66$	$93 - 68$

3. Γράψε καὶ συμπλήρωσε τὶς παρακάτω προσθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις :

Ἐπιβάτες πού ταξιδεύουν μὲ τὸ τραίνο ;

$20 + 15 + 13$	$19 + 37 + 23$	$35 + 29 - 48$
$42 + 14 + 24$	$28 + 40 + 32$	$52 + 18 - 32$
$12 + 28 + 36$	$44 + 27 + 19$	$47 + 26 - 28$
$66 + 13 + 14$	$52 + 29 + 18$	$29 + 37 - 50$
$38 + 17 + 26$	$18 + 36 + 17$	$36 + 36 - 19$

5. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Νά ἀπαντήσης σέ ὅσα προβλήματα ἔχουν χοντρό αὐξοντα ἀριθμὸ γραφτά. Στὰ ἄλλα ὅλα νά ἀπαντήσης προφορικά.

1. Ὁ πατέρας σου ἐργάζεται ἀπ' τὶς 8 τὸ πρωῖ ὡς τὶς 12 τὸ μεσημέρι. Τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ τὶς 2 ἕως τὶς 6. Πόσες ὥρες ἐργάζεται τὴν ἡμέρα ;

2. Πόσες ὥρες εἶναι ἀπὸ τὶς 8 τὸ πρωῖ ὡς τὶς 8 τὸ βράδυ ; ὡς τὶς 12 τὰ μεσάνυχτα ;

3. Κοιμᾶσαι στὶς 9 τὸ βράδυ καὶ τὸ πρωῖ σηκώνεσαι στὶς 7. Πόσες ὥρες κοιμᾶσαι ;

4. Πόσα μολύβια εἶναι τὰ 5 δεκάρια, τὰ 6, τὰ 4, τὰ 2, τὰ 3 ;

5. Πόσα δεκάρια καὶ πόσα μολύβια εἶναι τὰ 45 μολύβια, τὰ 27, τὰ 89, τὰ 48, τὰ 96 ;

6. Πόσα μολύβια εἶναι 3 δεκάρια καὶ 4 μολύβια, 2 δεκάρια καὶ 9 μολύβια, 8 δεκάρια καὶ 8 μολύβια, 7 δεκάρια καὶ 8 μολύβια ;

7. Μ' ἓνα τραῖνο ταξίδευαν 38 πρόσωπα. Σ' ἓνα σταθμὸ κατέβηκαν 7 ἐπιβάτες. Πόσοι ἐπιβάτες ἔμειναν στὸ τραῖνο ;

8. Ἡ Ρηνούλα ἔχει 22 κοτοπουλάκια. Μιὰ κλώσα τῆς ἔβγαλε ἄλλα 10. Πόσα ἔχει ὅλα μαζί ;

9. Ἡ Τασούλα ἀγόρασε ἀπ' τὸν μπακάλη 2 ὀκάδες μακαρόνια μὲ 3 χιλιάρικα τὴν ὀκά, 4 ὀκάδες ρύζι μὲ 8 χιλιάρικα τὴν ὀκά καὶ 2 ὀκάδες ζάχαρη μὲ 6 χιλιάρικα τὴν ὀκά. Πόσα χιλιάρικα μέτρησε στὸ μπακάλη ;

10. Ὁ θεῖος τοῦ Κώστα ἔκαμε 50 ὀκάδες φασόλια. Ἐφάγαν τὶς 15 ὀκάδες καὶ πούλησαν τὶς 30 ὀκάδες. Πόσες ὀκάδες τοῦ μένουν ;

11. Στὸ κοτέτσι σου ἔχεις 4 ζευγάρια κότες. Πόσες κότες εἶναι καὶ πόσα πόδια ἔχουν ὅλες ;

12. Πόσες ρόδες ἔχουν 9 αὐτοκίνητα ;

13. Μοίρασε 18 μῆλα σὲ 2 παιδιά, 28 καρύδια σὲ 4 παιδιά, 27 βώλους σὲ 3 παιδιά, 28 κάστανα σὲ 7 παιδιά. Πόσα θὰ πάρῃ τὸ κάθε παιδί ἀπὸ τὸ κάθε εἶδος ;

14. Πόσα αὐτοκίνητα τῶν 6 θέσεων πρέπει νὰ πάρουν 54 ἄτομα ;

15. Σ' ἓνα νοσοκομεῖο πόσες αἴθουσες μὲ 8 κρεβάτια θὰ χρειαστοῦν γιὰ 42 ἀρρώστους ;

16. Στὴν τάξη μας ἔχομε 9 θρανία καὶ τὸ κάθε θρανίο χωρεῖ 3 μαθητές. Μᾶς ἦρθαν ἄλλα 6 παιδιά. Νὰ βρῆς α) Πόσα παιδιά ἦσαν πρὶν καὶ πόσα θρανία ἀκόμη μᾶς χρειάστηκαν.

17. Πόσες βδομάδες εἶναι οἱ 42 μέρες ;

18. Πόσες ὥρες τῆ βδομάδα μένει στοὺς σχολεῖο ;

19. Πόσους μῆνες ἔχουν τὰ 2 χρόνια ; Πόσους τὰ 3 χρόνια ;

20. Πόσες ὥρες τῆ βδομάδα κοιμᾶσαι ;

21. Ὁ θεῖος σου ἔφυγε σήμερα τὸ πρωῖ στὶς 5 μὲ τὸ τραῖνο καὶ θὰ φθάσῃ στὴν Ἀθήνα στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα. Πόσες ὥρες θὰ ταξιδεύῃ μὲ τὸ τραῖνο ;

22. Ἡ Μαρία ἔκαμε μερικὰ ψώνια καὶ ἔδωσε 43 χιλιάρικα. Πρὶν ψωνίσῃ εἶχε στὸ πορτοφόλι της 80 χιλιάρικα. Πόσα χιλιάρικα ἔχει τώρα ;

23. Ἡ θεία σου ἀγόρασε γιὰ τὰ δυὸ τῆς παιδιά καπέλα. Τοῦ Νίκου στοίχισε 35 χιλιάρικα, τῆς Ἀννούλας 20 χιλιάρικα περισσότερα. Νὰ βρῆς α') Πόσα στοίχισε τὸ καπέλο τῆς Ἀννούλας καὶ β') Πόσα ξόδεψε γιὰ τὰ δυὸ καπέλα ἡ θεία σου.

24. Ἡ ξαδελφούλα σου θέλει ν' ἀγοράσῃ παπούτσια γιὰ τὸ παιδάκι τῆς παραδουλεύτρας της. Τὰ παπούτσια στοιχίζουν 65

χιλιάρικα κι οί οικονομίες τῆς ξαδελφούλας σου εἶναι μόνον 58 χιλιάρικα. Νά βρῆς α') ἂν θὰ τῆς φτάσουν τὰ χρήματα, κι ἂν δὲν τῆς φτάσουν πόσα θὰ πρέπει νά συμπληρώσῃ;

25. Ὁ πατέρας τοῦ Νίκου παίρνει ἀπ' τῆ δουλειά του 25 χιλιάρικα τὴν ἡμέρα κι ὁ Νίκος παίρνει 17 χιλιάρικα. Πόσα βγάζουν καὶ οἱ δυὸ τὴν ἡμέρα; Κι ἂν ξοδεύουν στὸ σπίτι τίς 28 τὴν ἡμέρα γιὰ φαγητὸ πόσα τοὺς μένουν γιὰ τὰ ἄλλα ἔξοδα;

26. Στὸν κῆπο τοῦ σχολείου μας ἦσαν 15 βερυκοκιές καὶ 18 δαμασκηινές. Ἀπ' τὰ δέντρα αὐτὰ ξεράθηκαν 9, ἀλλὰ φυτεύτηκαν 5 σειρὲς ἀπὸ 8 ἄλλα δέντρα στὴν κάθε σειρά. Πόσα δέντρα εἶχε πρὶν ὁ κῆπος καὶ πόσα ἔχει τώρα;

27. Ὁ Χριστάκης ἀγόρασε ἀπ' τὸ χαρτοπωλεῖο ἓνα μελανοδοχεῖο 12 χιλιάρικα, ἓνα κουτί χρώματα 6 χιλιάρικα, μιὰ κασετῖνα 5 χιλιάρικα. Πόσα ἔδωσε γιὰ τὰ τρία πράγματα ποὺ ἀγόρασε; Κι ἂν εἶχε πρὶν στὴν τσέπη του 3 δεκαχίλιαρα, τώρα πόσα χρήματα θὰ ἔχῃ;

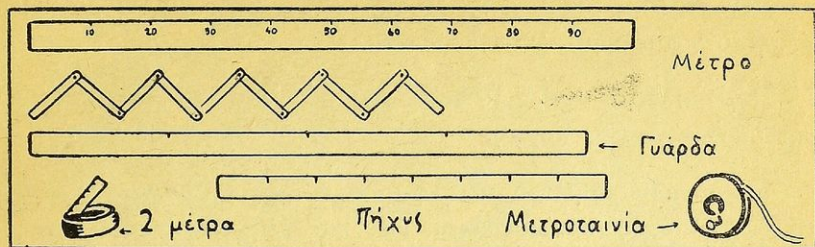
28. Βάλε μὲ τὸ νοῦ σου πὼς ἔχεις 32 χιλιάρικα. Ὁ πατέρας σου δίνει 25 χιλιάρικα κι ἡ μητέρα 20. Ἄν μ' αὐτὰ τὰ χρήματα θελήσῃς ν' ἀγοράσῃς ἓνα ρολόγι ποὺ ἔχει 100 χιλιάρικα, θὰ σοῦ φτάσουν τὰ χρήματα; Κι ἂν δὲν σοῦ φτάσουν πόσα θέλεις ἀκόμα;

29. Στὸ μηχανουργεῖο τοῦ πατέρα σου ὁ μαθητευόμενος παίρνει 14 χιλιάρικα τὴν ἡμέρα, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐργάτες παίρνει 28 χιλιάρικα περισσότερα ἀπ' τὸ μαθητευόμενο κι ὁ ἀρχιεργάτης παίρνει ὅσα παίρνει ὁ μαθητευόμενος κι ὁ ἐργάτης. Νά βρῆς α') πόσα παίρνει ὁ ἐργάτης καὶ β') πόσα παίρνει ὁ ἀρχιεργάτης καὶ γ') πόσα παίρνουν καὶ οἱ τρεῖς μαζί.

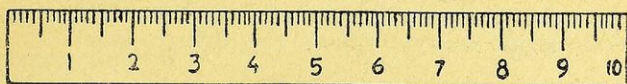
30. Ἡ ΣΤ' τάξη τοῦ σχολείου μας ἔχει 20 παιδιά. Παράγγειλε στὸ βιβλιοπώλη μερικὰ βιβλία, ποὺ δὲν εἶχαν ὅλα τὴν ἴδια τιμὴ. Τὰ 8 ἦσαν ἀπὸ 5 χιλιάρικα τὸ ἓνα, τὰ 6 ἀπὸ 4 χιλιάρικα τὸ ἓνα, καὶ τὰ ἄλλα 6 ἀπὸ 6 χιλιάρικα τὸ ἓνα. Νά βρῆς πόσα χιλιάρικα ἔφερε τὸ κάθε παιδί γι' αὐτὰ τὰ βιβλία.

6. ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΖΥΓΑΡΙΕΣ

Α' ΜΕΤΡΑ

Θὰ ἔτυχε νὰ δῆς τὸν ξυλουργὸ νὰ μετρᾷ τις σανίδες του με ἓνα μέτρο ποὺ διπλώνει. Κάθε κομᾶτι ποὺ διπλώνει λέγεται ὑποδεκάμετρο ἢ δέκατο καὶ ὅλα τὰ κομᾶτια (10) λέγονται μαζί μέτρο.

Αὐτὸ ἐδῶ εἶναι σωστὸ ὑποδεκάμετρο. Μ' αὐτὸ θὰ φτιάξεις τὸ μέτρο σου.

Πάρε μιὰ λουρίδα χοντροῦ χαρτιοῦ ἴσαμε ἓνα δάχτυλο στενὴ καὶ κανόνισε νὰ ἔχη μᾶκρος δέκα φορές τὸ ὑποδεκάμετρο.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς ποὺ τελειώνει τὸ ἓνα δέκατο κι ἀρχίζει ἄλλο βάζε ἓνα σημάδι.

Τὸ κάθε δέκατο νὰ τὸ χωρίσης σὲ 10 ἴσα μέρη, τοὺς πόντους (ὑφεκατόμετρα): ἀρίθμησε τοὺς πόντους.

Πλάτος δακτύλου
(1 πόντος)

Πλάτος πιθαμῆς
(1 δέκατο)

Τὰ δύο μπράτσα
(1 μέτρο)

Τὰ γινώριζεις αὐτὰ τὰ μέτρα; Σκέφτηκες ποτὲ πῶς τὰ ἔχεις; Τὰ χρησιμοποιήσεις καμιὰ φορὰ;

Παράβαλε τὰ δικά σου μέτρα με κείνα ἄλλων παιδιῶν. Εἶδες τὴ διαφορὰ ;

Δὲν θὰ μπορούσαμε λοιπὸν νὰ εἶχαμε τόσο διαφορετικὰ μέτρα, γιὰ τὸ φτιάξαμε ἕνα ὠρισμένο.

Παράβαλε τὰ μέτρα τὰ δικά σου με κείνα πού ἔφτιαξες (μέτρο, ὑποδεκάμετρο, πόντοι).

Μέτρησε με τὸ μέτρο πού ἔφτιαξες τὸ ὕψος τοῦ πλαγινοῦ σου καὶ γράψε πόσους πόντους εἶναι. Πές καὶ σέ κείνον νὰ σοῦ μετρήσῃ τὸ δικό σου ὕψος καὶ νὰ τὸ γράψῃ. Παραβάλατε ὕστερα τὸ ὕψος καὶ τῶν δύο.

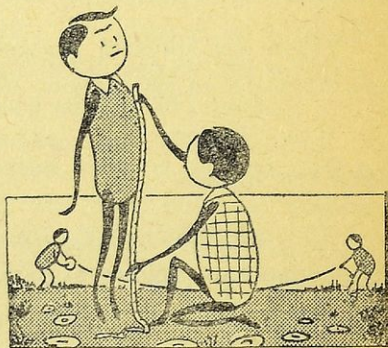
Μέτρησε τὸ μᾶκρος καὶ τὸ πλάτος τῆς τάξης μας καὶ γράψε πόσα μέτρα εἶναι. Ἐὰν μπορῆς μέτρησε καὶ τὸ ὕψος.

Μὲ πόσα μέτρα σπάγγο ἔδεσες τὸ χαρταετό σου ;

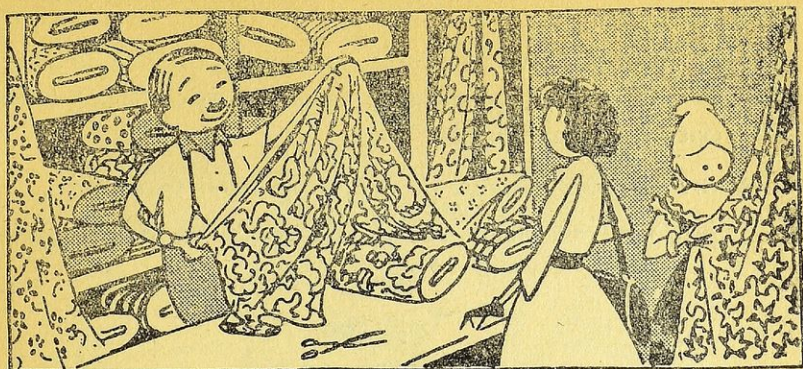
Βρὲς πόσα ὑποδεκάμετρα ἔχουν τὰ 7, 6, 3, 10 μέτρα.

Βρὲς πόσα μέτρα καὶ πόσα ὑποδεκάμετρα εἶναι τὰ 85 ὑποδεκάμετρα, τὰ 35, τὰ 46, καὶ τὰ 72 ;

Βλέπεις ἐκεῖνα τὰ δύο παιδιά πού μετροῦν τὸ μᾶκρος τοῦ χωραφιοῦ ; Ἔχουν μιὰ **μετροταινία** τῶν 20 μέτρων καὶ μ' αὐτὴν τὸ μετροῦν. Ὑπάρχει καὶ μετροταινία τῶν 2 μέτρων, τῶν 10 μέτρων.

Τὸ μέτρο πού σοῦ μετρά ὁ ράφτης ἢ ἡ ράφτρα γιὰ νὰ σοῦ φτιάξῃ τὰ ροῦχα εἶναι 1 μέτρο καὶ 50 πόντοι.

Όταν πηγαίνεις με τη μητέρα σου να ψωνίσεις στον έμπορο ύφασμα για τα ρούχα σου, σου τὰ μετρά με τὸν **πήχyu**. Γιόσουσ πήχεισ ύφασμα παίρνεισ ;

Ὁ πήχυσ εἶναι 64 πόντοι. Βάλε ἕνα σημάδι στοὺσ 64 πόντους τοῦ μέτρου σου καὶ θὰ ἔχης ἕναν πήχyu ἢ φτιάξε ἄλλη λουρίδα γιὰ πήχyu. Τὸν πήχyu θὰ τὸν χωρίσης σὲ 8 ἴσα μέρη, τὰ **ροῦπια** ἢ **ὄγδοα**.

Σὲ μερικὰ νησιά μας ὅπως στὴν Κέρκυρα, Κεφαλληνία καὶ ἄλλα μετροῦν με **γυάρδα**. Αὐτὴ ἔχει 92 πόντους. Φτιάξε καὶ μιὰ γυάρδα καὶ κανόνισε τὸ μάκροσ τῆσ με τὸ μέτρο σου.

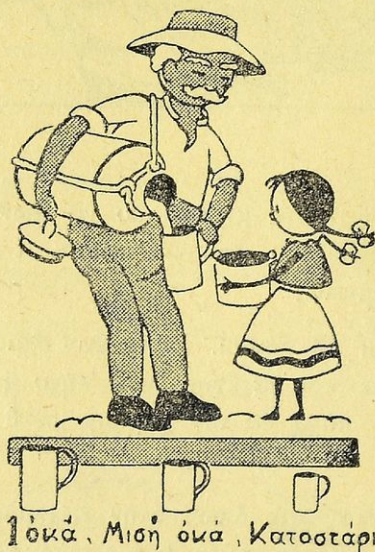
1. Νὰ βρῆσ πόσα ὄγδοα ἔχουν οἱ 5 πήχεισ, οἱ 8, οἱ 10, οἱ 6, οἱ 9.
2. Μέτρησε σπίτι με τὸ μέτρο σου τὸ μάκροσ τοῦ σεντονιοῦ σου. Μέτρησέ το καὶ με τὸν πήχyu. Σημείωσε στὸ τετράδιό σου πόσουσ πόντους διαφορὰ ἔχουν τὰ δυὸ μετρήματα.
3. Μέτρησε ἐπίσης τὸ μάκροσ τῆσ κρεβατοκάμαράσ σου με τὸ μέτρο σου καὶ με τὴ γυάρδα. Σημείωσε στὸ τετράδιό σου πόσουσ πόντους διαφορὰ ἔχουν τὰ δυὸ μετρήματα.

Παίρνεις ἐσὺ γάλα ἀπ' τὸ γαλατά σου ὅπως παίρνει αὐτὸ τὸ κορίτσι ;

Πόσο γάλα τῆς δίνει ; Πρόσεξε τὸ μέγεθος ἀπὸ τὰ μέτρα τῆς εἰκόνας καὶ θὰ τὸ βρῆς. Ἐσὺ πόσο γάλα παίρνεις ; Πόσες ὀκάδες γάλα χωρεῖ ἡ κατσαρόλα σου ;

Μόνον τὸ γάλα μετῶμε μὲ ὀκά ἢ καὶ ἄλλα ὑγρά ;

Ξαίρεις πῶς στὰ νησιὰ πού χρησιμοποιοῦν τὴ γυάρδα χρῆσι-

μοποιοῦν καὶ τὸ **καρτουῦτσο** γιὰ τὰ ὑγρά ; Τρία ὄχι σωστὰ καρτουῦτσα εἶναι μία ὀκά.

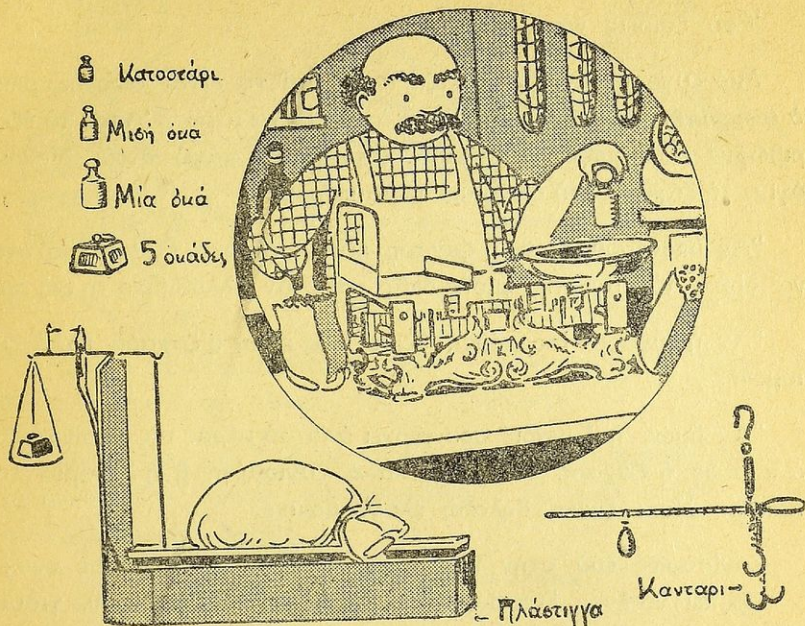
Πὲς μερικά μέτρα πρόχειρα πού χρησιμοποιεῖ στο σπίτι ἡ μά σου γιὰ τὸ γάλα, τὸ λάδι, τὸ κρασί : (φλυτζάνι, ποτήρι, μπουκάλα καὶ ἄλλα).

Μέτρησε πόσα ποτήρια νερὸ χωρεῖ μιὰ συνηθισμένη μπουκάλα, μιὰ μεγαλύτερη, ἂν ἔχης.

Μέτρησε πόσες μπουκάλες χωρεῖ ἓνας κουβᾶς ἢ ἓνας τενεκές, ἂν ἔχης.

Μάντεψε ποιὸ πρόχειρο μέτρο ἔχεις πού τὸ χρησιμοποιεῖς σέ ὦρα ἀνάγκης γιὰ ποτήρι.

Β' ΖΥΓΑΡΙΕΣ ΚΑΙ ΖΥΓΙΑ

Στὸ μπακάλικο, ὅταν πηγαίνης, πῶς σοῦ ζυγίζει ὁ μπακάλης τὰ διάφορα ψώνια ποῦ κάνεις ;

Εἶδες *πλάστιγγα*, *καντάρι* ; Ποιά πράγματα ζυγίζουν μ' αὐτά, καὶ τί ζύγια χρησιμοποιοῦν σ' αὐτὲς τὲς ζυγαριές ;

Στὰ νησιά ποῦ χρησιμοποιοῦν τὴ γυάρδα, τὸ καρτοῦτσο, τὰ παιδιὰ ξαίρουν τὴ *λίτρα* καὶ ὄχι τὴν ὀκά.

Μιὰ ὀκά εἶναι τρεῖς λίτρες παρά ἓνα τέταρτο.

Μικρότερα ζύγια ἀπ' τὴ λίτρα ἔχουν τὲς *οὐγγιές*.

Κάθε λίτρα εἶναι 16 οὐγγιές. Βρές πόσες οὐγγιές ἔχει ἡ *μισὴ* λίτρα, τὸ τέταρτο, οἱ 2 λίτρες, οἱ 3, οἱ 4.

"Έχεις ζυγαριά στὸ σπίτι ; Τί λογῆς ζυγαριά εἶναι ; Κάμε τὴν περιγραφή της.

Ἐσὺ ξαίρεις νὰ ζυγίζεις ;

Μιὰ ζυγαριά γιὰ νὰ ζυγίζη καλὰ καί νὰ εἶναι σωστή, πρέπει νὰ *ἰσορροπῆ*, δηλαδή νὰ μὴ γέρνει ἀπὸ κανένα μέρος. Ἄφου τὸ ἔξακριβώσης αὐτὸ χωρὶς νὰ ἔχεις τίποτα βάλει πάνω στοὺς δίσκους, ζύγισε τὴ ζάχαρη ποὺ ἀγόρασε ἡ μαμά σου.

"Ἄς ὑποθέσουμε πὼς ἡ ζάχαρη εἶναι μισή ὀκά. Θὰ βάλῃς στὸν ἕνα δίσκο τὸ ζύγι τῆς μισῆς ὀκάς καὶ στὸν ἄλλο δίσκο τὴ ζάχαρη.

"Ἄν ἡ ζυγαριά ἰσορροπεῖ, θὰ πῆ πὼς εἶναι ἡ ζάχαρη καλὰ ζυγισμένη.

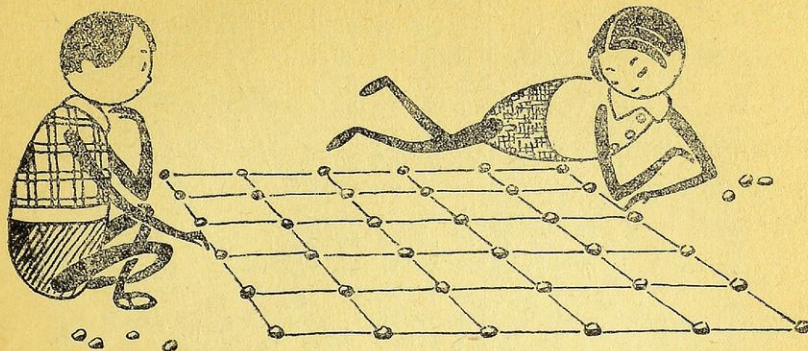
"Ἄν ὅμως ἡ ζυγαριά σου γέρνει ἀπὸ τὸ μέρος τῆς μισῆς ὀκάς, θὰ πῆ πὼς ἡ ζάχαρη δέν εἶναι καλὰ ζυγισμένη ἢ ἡ ζυγαριά τοῦ μπακάλη εἶναι ξίκικη δηλαδή ἐλαττωματικῆ.

Ζυγίστηκες ἐσὺ στὴν πλάστιγγα νὰ ξαίρης τὸ βάρος σου ;

Πρέπει νὰ ἔχῃς ἕνα βάρος ἀνάλογο μὲ τὸ ὕψος σου, γιὰ αὐτὸ πρέπει συχνὰ νὰ ζυγίζεσαι.

7. ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Α' ΤΑ 36.

Βάλε 36 πετραδάκια ή άλλα πράγματα σε 6 σειρές κάθετες ή οριζόντιες, όπως δείχνει ή εικόνα.

Βγάλε απ' αυτά 6 με τέτοιο τρόπο ώστε προσθέτοντας είτε οριζόντια, είτε κάθετα τα πετραδάκια της κάθε σειράς να σχηματίζουν ζυγόν αριθμό.

Β' ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΑ

1. Πρόσθεσε απ' τὰ δύο πρώτα τετράγωνα τούς αριθμούς κάθε σειράς οριζόντια και κάθετα και πές τί παρατηρείς.

6	1	8
7	5	3
2	9	4

17	12	19
18	16	14
13	20	15

2. Να βρής ποιές σειρές απ' τὰ δύο δεύτερα τετράγωνα δίνουν τὸ ἴδιο ἄθροισμα.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

16	3	2	13
5	10	11	8
9	6	7	12
4	15	14	1

3. Μπορείς να βρής ποιοι αριθμοί λείπουν δυο απ' τὰ τρίτα τετράγωνα.

1	14	15	4
12	•	6	9
8	11	•	5
13	2	3	•

13	26	27	•
24	19	•	21
20	•	22	17
25	14	15	28

I

1	27	53	79
3	29	55	81
5	31	57	83
7	33	59	85
9	35	61	87
11	37	63	89
13	39	65	91
15	41	67	93
17	43	69	95
19	45	71	97
21	47	73	99
23	49	75	
25	51	77	

II

2	27	54	79
3	30	55	82
6	31	58	83
7	34	59	86
10	35	62	87
11	38	63	90
14	39	66	91
15	42	67	94
18	43	70	95
19	46	71	98
22	47	74	99
23	50	75	
26	51	78	

III

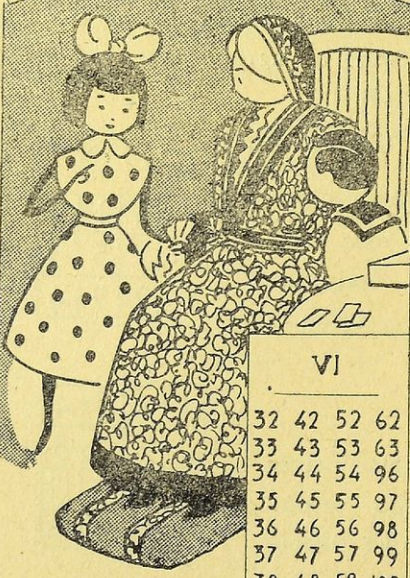
4	29	53	77
5	30	54	78
6	31	55	79
7	36	60	84
12	37	61	85
13	38	62	86
14	39	63	87
15	44	68	92
20	45	69	93
21	46	70	94
22	47	71	95
23	52	76	100
28			

IV

8	28	56	76
9	29	57	77
10	30	58	78
11	31	59	79
12	40	60	88
13	41	61	89
14	42	62	90
15	43	63	91
24	44	72	92
25	45	73	93
26	46	74	94
27	47	75	95

V

16	29	58	87
17	30	59	88
18	31	60	89
19	48	61	90
20	49	62	91
21	50	63	92
22	51	80	93
23	52	81	94
24	53	82	95
25	54	83	
26	55	84	
27	56	85	
28	57	86	

VI

32	42	52	62
33	43	53	63
34	44	54	96
35	45	55	97
36	46	56	98
37	47	57	99
38	48	58	100
39	49	59	
40	50	60	
41	51	61	

VII

64	74	84	94
65	75	85	95
66	76	86	96
67	77	87	97
68	78	88	98
69	79	89	99
70	80	90	100
71	81	91	
72	82	92	
73	83	93	

Γ' ΟΙ ΜΑΓΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΛΛΕΣ

“Όταν καμμιά χειμωνιάτικη βραδυά είσθε όλοι μαζεμένοι, φίλοι και συγγενείς, στο σπίτι, έσύ θα τους παρουσιάσης ένα πολύ περίεργο παιγνίδι.

Θά φτιάξης αυτές τις 7 καρτέλλες, που σου δείχνει ή εικόνα, άφου μελετήσης κάθε μιá και βρής πώς είναι φτιαγμένη. Θά προσέξης πολύ· δέν πρέπει νά κάμης κανένα λάθος, γιατί χάνουν ύστερα οί καρτέλλες τó μυστικό τους.

Θά βάλη ó καθένας έναν άριθμό με τó νοϋ του, έσύ θα τού δείχνης τις καρτέλλες για νά σου πη σέ ποιές είναι αυτός ó άριθμός.

“Άς υποθέσουμε πώς λές στη θεία σου νά βάλη με τó νοϋ της τόν άριθμό που δείχνει πόσων χρονών είναι και νά σου δείξη ποιές καρτέλλες έχουν τόν άριθμό αυτό. ‘Η θεία σου σου δείχνει τις καρτέλλες II III IV VI. Έσύ άμέσως με μιá ματιά θα προσθέσης τούς πρώτους άριθμούς (2+4+8+32) και θα βρής πώς είναι 46 χρονών.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ἐπανάληψη τῶν ἀριθμῶν 1—20

Σελίδες

Α' Πρόσθεση καὶ ἀφαίρεση	3—7
Β' Πολλαπλασιασμός	1—10
Γ' Διαίρεση	11—12
Δ' Ἀσκήσεις καὶ προβλήματα	13—14

2. Οἱ ἀριθμοὶ 20—60

Α' Πρόσθεση καὶ ἀφαίρεση μέσα στις δεκάδες	17—20
Β' Μέρεις—βδομάδες—μήνες	20—22
Γ' Χρόνος καὶ ἐποχὲς	22—23

3. Οἱ ἀριθμοὶ 60—100

Α' Πρόσθεση καὶ ἀφαίρεση μέσα στις δεκάδες	24—27
Β' Ἡ ὥρα	28—30

4. Ἐπανάληψη τῶν ἀριθμῶν 1—100

Α' Μονοψήφιοι καὶ δεψήφιοι	31
Β' Πρόσθεση καὶ ἀφαίρεση ἀπὸ τῆ μιᾶς δεκάδας στὴν ἄλλη	32—33
Γ' Πολλαπλασιασμός καὶ διαίρεση	34—42
Δ' Πρόσθεση καὶ ἀφαίρεση μὲ διψήφιους ἀριθμοὺς	42 43

5. Ἀσκήσεις καὶ προβλήματα	44—46
--------------------------------------	-------

6. Μέτρα καὶ ζυγαριὲς	47—52
---------------------------------	-------

7. Παιγνίδια	53—55
------------------------	-------

(Λύση τοῦ προβλήματος τῶν 36)

Οἱ κρίκοι εἶναι τὰ πετραδάκια καὶ τὰ Χ δείχνουν ποῖα πετραδάκια θὰ ἀφαιρέσης. Αὐτὰ ἀφαιρέσεις καὶ σὺ ἦ ἀκόμα δὲν τὸ βρήκες ;

-1-	-2-	-3-	-4-
○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ × × ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ × × ○ ○
○ × ○ × ○ ○	○ ○ ○ × × ○	○ × × ○ ○ ○	○ ○ × ○ × ○
○ × × ○ ○ ○	○ ○ × ○ × ○	○ × ○ × ○ ○	○ ○ ○ × × ●
○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ × × ○ ○	○ ○ × × ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ●

